

PIBR

Polska Izba Biegłych
Rewidentów

SPRAWOZDANIE

KRAJOWEJ RADY
BIEGŁYCH REWIDENTÓW

za 2023 r.

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie ▪ 3
2. Zadania powierzone Polskiej Izbie Biegłych Rewidentów do realizacji w ramach nadzoru publicznego ▪ 4
3. Zadania samorządowe ▪ 17
4. Nakładanie sankcji administracyjnych na FA ▪ 33
5. Informacja dotycząca Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w zakresie orzeczeń ▪ 35
6. Informacja dotycząca realizacji XXIV DKA ▪ 36
7. Pozostałe ważne uchwały KRBR ▪ 40
8. Wybrane aktywności na szczeblu międzynarodowym ▪ 43
9. Pozostałe wybrane aktywności na szczeblu krajowym ▪ 47
10. X Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów ▪ 53
11. Krajowy Rzecznik Praw Biegłego Rewidenta (KRPBR) ▪ 55
12. Informacja nt. Biura Polskiej Izby Biegłych Rewidentów (w tym etaty, które zostały przeznaczone na realizację zadań w ramach nadzoru publicznego) ▪ 58
13. Zestawienia ▪ 59

1. WPROWADZENIE

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone w związku z obowiązkami informacyjnymi wynikającymi z art. 30 ust. 5 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1302 z późn. zm., dalej: „Ustawa”, „ustawa o biegłych rewidentach”).

Przekazywana informacja obejmuje 2023 r. i dotyczy prezentacji:

- realizowanych zadań, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 lit. a Ustawy, powierzonych Polskiej Izbie Biegłych Rewidentów (dalej: „PIBR”) do realizacji w ramach nadzoru publicznego;
- realizowanych zadań samorządowych, m.in. wpisów i skreśleń z rejestru biegłych rewidentów (dalej: „Rejestr”), w tym m.in. przyjętych regulacji, działań organizacyjnych, postępowań w sprawie wpisów i skreśleń, liczby wpisów i skreśleń, a także postępowań administracyjnych w sprawie skreślenia z rejestru i listy firm audytorskich;
- postępowań kwalifikacyjnego dla kandydatów na biegłych rewidentów;
- obowiązkowego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów, w tym między innymi przyjętych regulacji i poczynionych działań organizacyjnych;
- pozostałych najważniejszych uchwał Krajowej Rady Biegłych Rewidentów (dalej: „KRBR”);
- działań dotyczących wsparcia biegłych rewidentów i firm audytorskich w stosowaniu standardów wykonywania zawodu.

Do ww. informacji dołączono również zestawienia nr 1 i 2 do niniejszego sprawozdania – dane statystyczne dotyczące prowadzonych postępowań o skreślenie firmy audytorskiej z listy firm audytorskich lub biegłych rewidentów z rejestru oraz postępowań administracyjnych prowadzonych przez KRBR dotyczących firm audytorskich niebadających jednostek zainteresowania publicznego (dalej: „JZP”), a także Wykaz jednostek uprawnionych do przeprowadzania obowiązkowego doskonalenia zawodowego, stanowiący zestawienie nr 3 do niniejszego sprawozdania.

2. ZADANIA POWIERZONE POLSKIEJ IZBIE BIEGŁYCH REWIDENTÓW DO REALIZACJI W RAMACH NADZORU PUBLICZNEGO

Na podstawie art. 25 ust. 2 w związku z art. 25 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 lit. a Ustawy następujące zadania powierzono PIBR do realizacji w ramach nadzoru publicznego:

- ustanawianie krajowych standardów wykonywania zawodu i krajowych standardów kontroli jakości oraz zasad etyki zawodowej;
- wykonywanie zadań służących należytemu wykonywaniu zawodu biegłego rewidenta i przestrzeganiu zasad etyki zawodowej przez członków PIBR poprzez kontrolę wypełniania przez biegłych rewidentów obowiązków z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego oraz prowadzenie postępowań dyscyplinarnych dotyczących naruszeń obowiązków z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego.

2.1. Ustanawianie krajowych standardów wykonywania zawodu i krajowych standardów kontroli jakości oraz zasad etyki zawodowej

Krajowe Standardy Wykonywania Zawodu (KSWZ)

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. KRBR podjęła następujące uchwały dotyczące krajowych standardów wykonywania zawodu:

→ **kadencja 2019–2023**

- 1) Uchwała Nr 2731/50a/2023 z dnia 5 maja 2023 r. w przedmiocie przyjęcia zmian w uchwale w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów, a także w uchwale w sprawie krajowych standardów przeglądu, krajowych standardów usług atestacyjnych innych niż badanie i przegląd oraz krajowych standardów usług pokrewnych

Uchwała KRBR weszła w życie z dniem jej zatwierdzenia przez Radę PANA, czyli 11 lipca 2023 r. (Uchwała Nr 25/I/2023).

Zmiany KSWZ są związane z czwartym i piątym elementem pakietu standardów zarządzania jakością. Pierwsze trzy elementy pakietu, czyli Krajowy Standard Kontroli Jakości 1 w brzmieniu Międzynarodowego Standardu Zarządzania Jakością (PL) 1, Krajowy Standard Kontroli Jakości 2 w brzmieniu Międzynarodowego Standardu Zarządzania Jakością (PL) 2 oraz Krajowy Standard Badania 220 (Zmieniony) w brzmieniu Międzynarodowego Standardu Badania (PL) 220 (zmienionego), obowiązują w wersji wprowadzonej przez Radę PANA.

Do uchwały dołączone są dwa załączniki:

- zmiany krajowych standardów badania oraz innych dokumentów – zmienione zostały KSB: 200, 210, 230, 250 (Z), 260 (Z), 300, 315 (Z w 2022), 500, 540 (Z), 600, 610 (Z), 620, 700 (Z), 701, 720 (Z), 805 (Z) oraz Przedmowa do dokumentów międzynarodowych standardów zarządzania jakością, badania, przeglądu, innych usług atestacyjnych i pokrewnych;
- zmiany krajowego standardu przeglądu, krajowych standardów usług atestacyjnych innych niż badanie i przegląd, krajowych standardów usług pokrewnych oraz innych dokumentów – zmienione zostały KSP: 2400 (Z); KSUA: 3000 (Z), 3400, 3402, 3410, 3420; KSUP: 4400 (Z), 4410 (Z) oraz Międzynarodowe ramowe założenia usług atestacyjnych.

Początek obowiązywania zmienionych standardów:

- Krajowe standardy badania oraz krajowy standard przeglądu, w zmienionym brzmieniu, mają zastosowanie do badania lub przeglądu sprawozdań finansowych za okresy sprawozdawcze rozpoczynające się 1 stycznia 2024 r. lub później;
- Krajowe standardy usług atestacyjnych innych niż badanie i przegląd oraz krajowe standardy usług pokrewnych, w zmienionym brzmieniu, mają zastosowanie do usług rozpoczętych 1 stycznia 2024 r. lub później.

Przewidziano także możliwość wcześniejszego ich zastosowania. Krajowe standardy badania i przeglądu w dotychczasowym brzmieniu, bez zmian wprowadzonych na mocy ww. uchwały, będą stosowne do 31 grudnia 2024 r. Od 1 stycznia 2025 r. stosowane mogą być już wyłącznie standardy w zmienionym brzmieniu.

→ kadencja 2023-2027

- 2) Uchwała nr 105/4/2023 z dnia 18 września 2023 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Standardu Badania 600 (Zmienionego)

Uchwała uwzględnia zastrzeżenia Rady PANA zgłoszone do pierwszej uchwały KRBR, podjętej jeszcze w poprzedniej kadencji KRBR.

Uchwała weszła w życie z dniem jej zatwierdzenia przez Radę PANA, czyli 17 października 2023 r. (Uchwała nr 40/I/2023).

Krajowy Standard Badania 600 (Zmieniony) to standard w brzmieniu Międzynarodowego Standardu Badania (PL) 600 (zmienionego) – „Szczególne rozważania – Badania sprawozdań finansowych grupy (w tym praca audytorów części składowych grupy)” (dalej: „KSB 600 (Z)”).

KSB 600 (Z) dotyczy szczególnych rozważań mających zastosowanie do badania grupy, w tym gdy zaangażowani są biegli rewidenci części grupy. Standard zawiera nowe i zmienione wymagania oraz materiały objaśniające, które dostosowują go do niedawno zmienionych standardów, takich jak KSKJ 1 oraz KSB 220 (Z) oraz Krajowy Standard Badania 315 (Zmieniony w 2022 r.) w brzmieniu Międzynarodowego Standardu Badania (PL) 315

(zmienionego w 2019 r.) – „Identyfikacja i oszacowanie ryzyk istotnego zniekształcenia”. Nowe i zmienione wymogi wzmacniają także obowiązki audytora związane z zawodowym sceptycyzmem, planowaniem i przeprowadzaniem audytu grupowego, dwustronną komunikacją pomiędzy biegłym rewidentem grupy a biegłymi rewidentami części grupy, a także dotyczą dokumentacji.

Standard został przetłumaczony na język polski. Przeszedł także dodatkowy proces dostosowania jego brzmienia do zgodności z przepisami polskiego i unijnego prawa. Zmiany związane z tym procesem są wyróżnione w tekście kolorem szarym, a w tytule standardu dodane jest określenie „PL”.

Początek obowiązywania

KSB 600 (Z) ma zastosowanie do badania skonsolidowanych sprawozdań finansowych za okresy sprawozdawcze rozpoczynające się 1 stycznia 2025 r. lub później. Jest to termin o rok dłuższy w stosunku do daty określonej przez Radę Międzynarodowych Standardów Badania i Usług Atestacyjnych (IAASB), m.in. z uwagi na konieczność zapoznania się biegłych rewidentów ze standardem oraz dostosowanie przez firmy audytorskie swoich systemów wewnętrznej kontroli jakości do realizacji zleceń zgodnie z nowymi wymogami. Przewidziano także możliwość wcześniejszego zastosowania zmienionego brzmienia standardu.

Możliwość stosowania standardu w dotychczasowym brzmieniu mija z dniem 31 grudnia 2025 r. Od dnia 1 stycznia 2026 r. będzie mieć już zastosowanie wyłącznie KSB 600 (Z), niezależnie od tego, jakiego okresu sprawozdawczego dotyczy badane skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Wsparcie PIBR dotyczące wdrożenia tego standardu

Przygotowane zostały także przetłumaczone na język polski opracowania IAASB wspierające zrozumienie i wdrożenie zmienionego standardu:

- Podstawa wniosków – dokument wyjaśnia przyczyny rozpoczęcia prac nad zmianą standardu, kolejne etapy procesu, podsumowanie otrzymanych uwag do projektu standardu oraz decyzje podjęte w wyniku przeprowadzonych konsultacji;
- Arkusz informacyjny – zawierający krótkie podsumowanie oraz opis najważniejszych zmian w standardzie.

Nowy ustawowy obowiązek przeprowadzania konsultacji publicznych projektów aktów normatywnych (uchwał)

Podmiot opracowujący projekt przepisu regulacyjnego, jakim jest Krajowa Rada Biegłych Rewidentów, zobowiązany jest do przeprowadzenia oceny projektowanych przepisów, którą przedstawia w uzasadnieniu do projektu aktu normatywnego, oraz przeprowadzenia konsultacji publicznych.

Obowiązek ten wynika z ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 334), z dodanego rozdziału 6a „Zapewnianie proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru przepisów regulacyjnych

i wymogów dotyczących świadczenia usług transgranicznych”. Przepisem regulacyjnym, w rozumieniu ww. ustawy, jest przepis prawa polskiego określający formalne kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodów regulowanych lub wymagania kwalifikacyjne, od spełnienia których jest uzależnione podejmowanie lub wykonywanie działalności regulowanych, oraz, o ile jest to wymagane, warunki wykonywania zawodów regulowanych, a także podejmowania lub wykonywania działalności regulowanych.

KRBR Uchwałą nr 2613/47a/2023 z dnia 30 stycznia 2023 r. określiła Zasady procedowania uchwał zawierających przepisy regulacyjne (dalej: „Zasady procedowania”). Zgodnie z Zasadami procedowania opracowany projekt uchwały wraz z uzasadnieniem zawierającym ocenę zgodności projektowanych przepisów regulacyjnych podlega konsultacjom publicznym poprzez jego publikację na stronie internetowej Polskiej Izby Biegłych Rewidentów w zakładce „Aktualności”. W ramach przeprowadzanych konsultacji publicznych wyznaczony jest termin na zgłaszanie uwag. Wyniki przeprowadzanych konsultacji są publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej poprzez publikację zaktualizowanego uzasadnienia wraz z oceną zgodności oraz projektu aktu normatywnego.

KRBR zmieniła ww. uchwałę – Uchwałą nr 58/3a/2023 z dnia 29 sierpnia 2023 r. Zmiana dotyczyła m.in. dodania zapisów dotyczących możliwości skrócenia terminu prowadzonych konsultacji w uzasadnionych przypadkach.

Nowa dyrektywa UE w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (tzw. CSRD)

Opublikowana w grudniu 2022 r. dyrektywa nie jest stosowana bezpośrednio w państwach członkowskich. Jej zapisy zaczną obowiązywać dopiero po dokonaniu transpozycji do prawa krajowego. Polska jest w trakcie tego procesu. KRBR włączyła się w proces jej implementacji. Ostateczny kształt przepisów krajowych, w tym wybrane przez Polskę wskazane w dyrektywie opcje, poznamy po opublikowaniu zmienionego brzmienia ustawy o rachunkowości oraz ustawy o biegłych rewidentach. Państwa członkowskie na transpozycję CSRD mają czas do 6 lipca 2024 r.

Nowa dyrektywa zastąpi dotychczasową dyrektywę w sprawie ujawniania informacji niefinansowych. Sprawozdawczość w zakresie zrównoważonego rozwoju obejmuje raportowanie o ESG. ESG to skrót od angielskiej nazwy trzech elementów: E – Środowisko (z ang. *Environmental*), S – Społeczeństwo (z ang. *Social*) i G – Ład korporacyjny (z ang. *Governance*).

Dyrektywa znacznie rozszerza katalog podmiotów zobowiązanych do raportowania informacji. Sprawozdawczość będzie wprowadzana etapowo, do lat obrotowych rozpoczynających się od:

- 1 stycznia 2024 r. – największe jednostki zainteresowania publicznego, tj. jednostki notowane, banki i ubezpieczyciele, mające powyżej 500 pracowników (na poziomie jednostkowym) i największe grupy kapitałowe, których jednostką dominującą jest JZP (na poziomie skonsolidowanym), które już obecnie raportują na temat informacji niefinansowych;
- 1 stycznia 2025 r. – pozostałe duże jednostki i pozostałe duże grupy;
- 1 stycznia 2026 r. – średnie i małe spółki giełdowe, z wyłączeniem notowanych spółek mikro (które będą mogły skorzystać z 2-letniej opcji *opt-out*, tj. nieprzedstawiania sprawozdawczości).

Zasadniczą zmianą będzie również opracowanie zestawu europejskich standardów raportowania oraz ich uproszczonej wersji dla mniejszych jednostek, które zastąpią dotychczasową swobodę wyboru standardów. Przedsiębiorstwa będą ujawniały informacje o zrównoważonym rozwoju zgodnie z Europejskimi Standardami Sprawozdawczości Zrównoważonego Rozwoju (*European Sustainability Reporting Standards, ESRS*).

Raporty na temat zrównoważonego rozwoju będą umieszczane w ramach sprawozdania z działalności i będą prezentowane w jednolitym elektronicznym formacie raportowania.

Aby uwiarygodnić raportowane przez przedsiębiorstwa informacje konieczna będzie ich atestacja. W Polsce, z uwagi na uwarunkowania prawno-regulacyjne, planowane jest, aby atestacji mogli dokonywać wyłącznie biegli rewidenci wykonujący usługi w imieniu firm audytorskich. (CSRD przewiduje również opcję dla krajów członkowskich – innych certyfikowanych niezależnych dostawców usług atestacyjnych, pod warunkiem że będą oni podlegać wymogom równoważnym z wymogami określonymi w dyrektywie 2006/43/WE.)

Na początku, po wejściu w życie nowych przepisów prawa, wszyscy biegli rewidenci wpisani do rejestru biegłych rewidentów przed dniem 1 stycznia 2024 r. będą „z urzędu” uprawnieni do atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, bez konieczności zdawania dodatkowych egzaminów czy też odbywania aplikacji. Jednakże będą oni zobowiązani do uzupełnienia wiedzy poprzez odbycie, w określonym terminie wskazanym w ustawie, dodatkowych szkoleń w ramach obowiązkowego doskonalenia zawodowego w zakresie sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju oraz jej atestacji. W przypadku nieuzupełnienia wiedzy we wskazanym terminie KRBR będzie podejmowała uchwałę o wykreśleniu z rejestru informacji o posiadaniu przez danego biegłego rewidenta uprawnienia do takiej atestacji.

Osoby, które rozpoczęły postępowanie kwalifikacyjne na biegłego rewidenta przed 1 stycznia 2024 r. i zostaną wpisane do rejestru biegłych rewidentów przed 1 stycznia 2026 r., również nabędą „z urzędu” uprawnienia do atestacji informacji o zrównoważonym rozwoju. Jednakże i do nich będzie miał zastosowanie obowiązek uzupełnienia wiedzy w ramach dodatkowego obowiązkowego doskonalenia zawodowego.

Natomiast osoby wpisywane do rejestru od dnia 1 stycznia 2026 r., jeżeli będą chciały uzyskać uprawnienia do atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, będą musiały zdać dodatkowe egzaminy oraz odbyć aplikację w tym zakresie. Będzie to można zrobić albo w trakcie postępowania kwalifikacyjnego na biegłego rewidenta lub też później, posiadając już tytuł biegłego rewidenta.

Dyrektywa CSRD stanowi, że państwa członkowskie wymagają od biegłych rewidentów i firm audytorskich atestacji sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju zgodnie ze standardami atestacji przyjętymi przez Komisję Europejską. Harmonogram wydania przez Komisję Europejską rozporządzeń zawierających te standardy przedstawia się następująco:

- do 1 października 2026 r. – standard atestacji dającej ograniczoną pewność,
- do 1 października 2028 r. – standard atestacji dającej racjonalną pewność (wcześniej nastąpi ocena, czy jest możliwe uzyskanie racjonalnej pewności).

Przejście od usługi atestacyjnej dającej ograniczoną pewność do usługi dającej racjonalną pewność pozwoli na stopniowy rozwój rynku usług atestacji informacji na temat zrównoważonego rozwoju oraz praktyk sprawozdawczych jednostek.

Pierwsze zlecenia atestacji będą dotyczyć sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju za 2024 rok. Informacje te będą publikowane w 2025 r. Dopóki Komisja Europejska nie przyjmie standardu atestacji państwa członkowskie mogą stosować krajowe standardy, procedury lub wymogi dotyczące atestacji. KRBR rozpoczęła prace związane z opracowaniem rozwiązań obowiązujących w okresie przejściowym, czyli do czasu przyjęcia unijnego standardu atestacji.

Ponadto KRBR przygotowuje system szkoleń dotyczących CSRD oraz atestacji ESG.

Krajowe Standardy Kontroli Jakości

Od 1 stycznia 2023 r. firmy audytorskie zaczęły stosować w prowadzeniu działalności nową koncepcję – zarządzanie jakością. Istotą zmian było przejście z dotychczasowego procesu kontroli jakości na proces zarządzania ryzykiem.

Pakiet standardów, wprowadzonych do systemu polskich regulacji Uchwałą Rady PANA nr 38/I/2022 z dnia 15 listopada 2022 r., obejmuje:

- 1) Krajowy Standard Kontroli Jakości 1 w brzmieniu Międzynarodowego Standardu Zarządzania Jakością (PL) 1 – „Zarządzanie jakością dla firm wykonujących badania lub przeglądy sprawozdań finansowych lub zlecenia innych usług atestacyjnych lub pokrewnych” (dalej: „KSKJ 1”),
- 2) Krajowy Standard Kontroli Jakości 2 w brzmieniu Międzynarodowego Standardu Zarządzania Jakością (PL) 2 – „Kontrolę jakości wykonania zlecenia” (dalej: „KSKJ 2”),
- 3) Krajowy Standard Badania 220 (Zmieniony) w brzmieniu Międzynarodowego Standardu Badania (PL) 220 (zmienionego) – „Zarządzanie jakością dla badania sprawozdania finansowego” (dalej: „KSB 220 (Z)”).

14 września 2022 r. KRBR, zgodnie z przepisami art. 102 ust. 4 ustawy o biegłych rewidentach, wniosła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie na zastrzeżenia Rady PANA. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wyrokiem z 21 czerwca 2023 r., sygn. akt VI SA/Wa 8217/22, oddalił skargę KRBR. Po otrzymaniu pisemnego uzasadnienia wyroku oraz po zasięgnięciu opinii prawnej KRBR podjęła decyzję o złożeniu skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Skarga, w której zaskarżono w całości wyrok sądu I instancji, została złożona 5 września 2023 r.

Do czasu zakończenia procesu sądowego obowiązują standardy w brzmieniu wprowadzonym przez Radę PANA Uchwałą nr 38/I/2022.

Wsparcie PIBR dotyczące wdrożenia kolejnych standardów z pakietu:

Zaktualizowana przykładowa dokumentacja opisująca system wewnętrznej kontroli jakości w mniej złożonej firmie audytorskiej

W 2022 r. w ramach wsparcia dla małych, mniej złożonych firm audytorskich, zostało przygotowane opracowanie pt. „Przykładowy system wewnętrznej kontroli jakości (SWKJ)/system zarządzania jakością (SZJ) w małej firmie audytorskiej (FA)”.

W grudniu 2023 r. została opublikowana zaktualizowana wersja tego opracowania.

Dotychczasowa przykładowa dokumentacja opisująca system wewnętrznej kontroli jakości adresowała tylko wymogi nowego KSKJ 1. Aktualizacja opracowania obejmuje zastosowanie uproszczeń, aby materiał lepiej odpowiadał specyfice zarządzania jakością w małej firmie audytorskiej, a także uwzględnia uwagi PANA wynikające z kontroli tematycznych – „Kontrola tematyczna: uwagi do opracowania PIBR dotyczącego przykładowej dokumentacji SWKJ dla małych firm audytorskich” oraz „Sprawozdanie z kontroli tematycznych dotyczących dostosowania systemów wewnętrznej kontroli jakości w firmach audytorskich do nowych standardów kontroli jakości”. Ponadto w ramach aktualizacji przygotowano materiały do:

- monitoringu okresowego, w tym dodana została przykładowa lista kontrolna inspekcji zakończonego zlecenia badania;
- wdrożenia pozostałych dwóch nowych standardów, czyli:
  - KSKJ 2 – „Kontrola jakości wykonania zlecenia”, w tym:
    - przykładowa procedura oraz lista kontrolna do kontroli jakości wykonania badania,
    - lista proponowanych zagadnień do uzgodnienia pomiędzy firmą audytorską i kontrolerem jakości wykonania zlecenia,
  - wdrożenia KSB 220 (Z) – „Zarządzanie jakością dla badania sprawozdania finansowego”, w tym lista kontrolna dla kluczowego biegłego rewidenta związana z zarządzeniem dla badania.

Etyka zawodowa biegłych rewidentów

W dniu 5 maja 2023 r. KRBR podjęła Uchwałę Nr 2732/50a/2023 w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów. Na mocy uchwały przyjęty został Międzynarodowy kodeks etyki zawodowych księgowych (w tym Międzynarodowe standardy niezależności) – wydanie 2022 r., jako zasady etyki zawodowej biegłych rewidentów, wprowadzony przez Radę Międzynarodowych Standardów Etyki dla Księgowych (International Ethics Standards Board for Accountants – IESBA), stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej Uchwały. Uchwała wprowadziła również słownik definicji stanowiący załącznik nr 2.

Zgodnie z uchwałą Kodeks etyki IESBA (wydanie z 2022 r.) miał mieć zastosowanie do wykonywania czynności, dla których warunki zlecenia zostały uzgodnione 1 września 2023 r. lub później, z możliwością ich wcześniejszego stosowania.

Przedmiotowa uchwała została przekazana do PANA celem jej zatwierdzenia.

W dniu 11 lipca 2023 r. Rada Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego podjęła Uchwałę Nr 23/I/2023 w sprawie przedstawienia zastrzeżeń do Uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów nr 2732/50a/2023 z dnia 5 maja 2023 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów. Zastrzeżenia te dotyczyły nieuwzględnienia w regulacji przepisów prawa obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej, jak również nieuwzględnienia w regulacji obowiązków, których celowość ustanowienia wynika z obserwacji i wniosków płynących z kontroli przeprowadzonych przez Polską Agencję Nadzoru Audytowego w zakresie stosowania zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów.

W wyniku zgłoszonych przez Radę Agencji zastrzeżeń w dniu 18 września 2023 r. Krajowa Rada Biegłych Rewidentów podjęła Uchwałę Nr 106/4/2023 w sprawie ustanowienia zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów. Zastrzeżenia Rady Agencji zostały uwzględnione w przedmiotowej uchwale w oparciu o art. 102 ust. 2 ustawy o biegłych rewidentach. Na mocy uchwały przyjęty został „Podręcznik Międzynarodowego kodeksu etyki zawodowych księgowych (w tym Międzynarodowych standardów niezależności)” – wydanie 2022 r., wprowadzony przez Radę Międzynarodowych Standardów Etyki dla Księgowych (IESBA) jako zasady etyki zawodowej biegłych rewidentów, stanowiące załącznik do tej uchwały. Zgodnie z uchwałą Kodeks etyki IESBA (wydanie z 2022 r.) miał mieć zastosowanie do wykonywania czynności, dla których warunki zlecenia zostały uzgodnione 1 lipca 2024 r. lub później, z możliwością ich wcześniejszego stosowania.

Przedmiotowa uchwała została przekazana do PANA celem jej zatwierdzenia.

W dniu 17 października 2023 r. Rada Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego podjęła Uchwałę Nr 41/I/2023 w sprawie przedłużenia terminu na rozpatrzenie Uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów nr 106/4/2023 z dnia 18 września 2023 r. w sprawie ustanowienia zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów. Na mocy tej uchwały Rada Agencji przedłużyła o 30 dni, tj. do 17 listopada 2023 r., termin na rozpatrzenie Uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów nr 106/4/2023.

W wyniku dalszych uzgodnień z PANA w dniu 6 listopada 2023 r. Krajowa Rada Biegłych Rewidentów podjęła Uchwałę Nr 179/6a/2023 w przedmiocie uchylenia uchwały w sprawie ustanowienia zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów, w wyniku której uchylone zostały Uchwała Nr 2732/50a/2023 i Uchwała Nr 106/4/2023.

Wobec uchylenia Uchwały Nr 106/4/2023 przed upływem terminu na jej zatwierdzenie przez Radę PANA konieczne stało się podjęcie przez KRBR nowej uchwały.

W dniu 17 grudnia 2023 r. Krajowa Rada Biegłych Rewidentów podjęła Uchwałę Nr 207/7a/2023 w sprawie ustanowienia zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów.

Powyższa regulacja uwzględnia zastrzeżenia Rady PANA zgłoszone we wcześniej prowadzonej procedurze zatwierdzania Uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów w sprawie ustanowienia zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów oraz jest wynikiem konsultacji prowadzonych z organem nadzoru. Uchwała weszła w życie z dniem jej zatwierdzenia przez Radę PANA, czyli 19 grudnia 2023 r. (Uchwała Rady PANA Nr 47/I/2023).

W związku z powyższym jako nowy Kodeks etyki do polskiego porządku prawnego został przyjęty „Podręcznik Międzynarodowego kodeksu etyki zawodowych księgowych (w tym Międzynarodowych standardów niezależności)”, wydanie z 2022 r., ustanowiony przez Radę Międzynarodowych Standardów Etyki dla Księgowych, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały. Podręcznik ten uwzględnia zmiany, jakie IESBA wprowadziła do Kodeksu etyki od jego wydania z 2018 r., a mianowicie:

- 1) „Zmiany do Kodeksu uwydatniające rolę zawodowego księgowego i jego oczekiwane mentalne nastawienie”;
- 2) „Zmiany do Kodeksu dotyczące obiektywizmu kontrolera jakości wykonania zlecenia (KJWZ) i innych odpowiednich kontrolerów”;
- 3) „Zmiany postanowień Kodeksu odnoszących się do wynagrodzeń”;
- 4) „Zmiany postanowień Kodeksu dotyczących świadczenia usług nieatestacyjnych”;
- 5) „Zmiany dostosowawcze do Kodeksu dotyczące zarządzania jakością”.

Po raz pierwszy nowy Kodeks etyki, w zakresie swojej regulacji, uwzględnia przepisy prawa obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz obowiązki, których celowość ustanowienia wynika z obserwacji i wniosków Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego z przeprowadzonych kontroli, które zostały oznaczone w Kodeksie etyki kolorem szarym.

Wyżej wymienione przepisy wprowadzają m.in. okres rotacji dla badań ustawowych jednostek niebędących jednostkami zainteresowania publicznego poprzez dodanie paragrafu R540-3.1. Zgodnie z niniejszym paragrafem partner odpowiedzialny za zlecenie lub osoba pełniąca jakąkolwiek inną rolę kluczowego partnera odpowiedzialnego za badanie (za wyjątkiem osoby pełniącej funkcję kontrolera jakości wykonania zlecenia) nie może przeprowadzać badania ustawowego ani łączyć takich ról w odniesieniu do tej samej jednostki niebędącej jednostką zainteresowania publicznego przez nieprzerwany okres dłuższy niż 10 lat (okres „pełnienia funkcji”). Osoba ta może ponownie uczestniczyć w przeprowadzaniu badania ustawowego w tej jednostce po upływie co najmniej 3 lat od zakończenia ostatniego badania (okres „karencji”). Dziesięcioletni okres pełnienia funkcji kluczowego partnera odpowiedzialnego za badanie ustawowe tej samej jednostki liczony jest od pierwszego roku obrotowego badanej jednostki rozpoczynającego się po dniu wejścia w życie niniejszej uchwały, tj. od roku obrotowego rozpoczynającego się po 19 grudnia 2023 r.

Kodeks etyki ma zastosowanie do wykonywania czynności, dla których warunki zlecenia zostały uzgodnione 1 lipca 2024 r. lub później, z możliwością ich wcześniejszego stosowania. W przypadku skorzystania z możliwości wcześniejszego zastosowania Kodeksu etyki, fakt ten powinien być udokumentowany w sposób i na zasadach określonych w systemie wewnętrznej kontroli jakości obowiązującym w firmie audytorskiej.

Ponadto, w celu skorygowania zapisu ust. 2 w § 4 Uchwały KRBR Nr 207/7a/2023, w dniu 22 grudnia 2023 r. Krajowa Rada Biegłych Rewidentów podjęła Uchwałę Nr 240/8a/2023 w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie ustanowienia zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów, na mocy której został uchylony ust. 2 w § 4 Uchwały KRBR Nr 207/7a/2023, a jednocześnie dodany ust. 2a w § 4, w brzmieniu:

„2a. Do czynności, dla których warunki zlecenia zostały uzgodnione przed 1 lipca 2024 r. stosuje się Zasady etyki biegłych rewidentów stanowiące załączniki do Uchwały Nr 3431/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów oraz załącznik do Uchwały Nr 1760/27a/2021 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 6 sierpnia 2021 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów”.

Przedmiotowa uchwała została przekazana do PANA celem jej zatwierdzenia.

W dniu 28 grudnia 2023 r. Rada PANA podjęła Uchwałę Nr 49/1/2023 w sprawie zatwierdzenia Uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów nr 240/8a/2023 z dnia 22 grudnia 2023 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie ustanowienia zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów.

Projekty uchwał KRBR podjęte w 2023 r. (za wyjątkiem Uchwały Nr 207/7a/2023 z dnia 22 grudnia 2023 r.), w tym w sprawie ustanowienia zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów, zostały poddane konsultacjom publicznym zgodnie z przepisami ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 334), które wprowadziły obowiązek zapewnienia proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru przepisów regulacyjnych. W tym celu podmiot opracowujący projekt przepisu regulacyjnego przeprowadza ocenę projektowanych przepisów, którą przedstawia się w uzasadnieniu do projektu aktu normatywnego, oraz przeprowadza ich konsultację. Projekty Uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów stanowią wykonanie ustawowego obowiązku nałożonego na Polską Izbę Biegłych Rewidentów zawartego w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy o biegłych rewidentach. Zgodnie z tym przepisem do zadań Polskiej Izby Biegłych Rewidentów należy w szczególności ustanawianie zasad etyki zawodowej.

Uchwały KRBR w sprawie ustanowienia zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów wraz z załącznikami zostały zamieszczone na stronie internetowej PIBR w zakładkach: Projekty standardów, Uchwały KRBR | PIBR oraz Prawo i standardy | PIBR.

W okresie sprawozdawczym PIBR – z inicjatywy Komisji ds. etyki – przetłumaczyła na język polski i umieściła na stronie internetowej samorządu (w sekcjach: „e-Biblioteka”, „Współpraca międzynarodowa” oraz „Projekty standardów”) następujące opracowania Rady Międzynarodowych Standardów Etyki dla Księgowych:

- 1) „Podstawa wniosków (ang. *Basis for Conclusions*): Zmiany do Kodeksu dotyczące obiektywizmu osoby przeprowadzającej przegląd jakości zlecenia oraz innych odpowiednich osób przeprowadzających przegląd” – materiał wspierający wdrożenie przedmiotowych zmian;
- 2) „Podstawa wniosków (ang. *Basis for Conclusions*): Zmiany postanowień Kodeksu dotyczących świadczenia usług nieatestacyjnych” – materiał wspierający wdrożenie przedmiotowych zmian;
- 3) „Pytania i odpowiedzi opracowane przez pracowników IESBA: Zmienione postanowienia Kodeksu dotyczące świadczenia usług nieatestacyjnych” – materiał wspierający wdrożenie przedmiotowych zmian;
- 4) „Podstawa wniosków (ang. *Basis for Conclusions*): Zmiany dostosowawcze do Kodeksu dotyczące zarządzania jakością” – materiał wspierający wdrożenie przedmiotowych zmian.

W okresie sprawozdawczym Komisja ds. etyki udzieliła odpowiedzi na kilka dylematów etycznych zgłoszonych przez biegłych rewidentów poprzez dedykowany formularz zamieszczony – w ramach Banku Dylematów Etycznych (dalej: „BDE”) – na stronie internetowej PIBR (w panelu biegłego rewidenta po zalogowaniu). Celem projektu jest zbieranie opisów trudnych etycznie sytuacji, z którymi stykają się biegli rewidenci w swojej praktyce zawodowej. Wybrane opisy, przesłane przy pomocy formularza, wraz z oceną sytuacji z punktu widzenia biegłego rewidenta, są analizowane przez Komisję ds. etyki, która przygotowuje propozycje rozwiązań i publikuje je w BDE w formie przykładowych dylematów etycznych. Wyjaśnienia Komisji są dla biegłych rewidentów jedynie wskazówką i nie stanowią prawnie wiążącej interpretacji przepisów ani standardów wykonywania usług biegłego rewidenta.

2.2. Wykonywanie zadań służących należytemu wykonywaniu zawodu biegłego rewidenta i przestrzeganiu zasad etyki zawodowej przez członków Polskiej Izby Biegłych Rewidentów – kontrola wypełniania przez biegłych rewidentów obowiązków z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego oraz prowadzenie postępowań dyscyplinarnych dotyczących naruszeń obowiązków z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego

Według danych na dzień 1 stycznia 2023 r. 5070 biegłych rewidentów podlegało obowiązkowi obligatoryjnego doskonalenia zawodowego (dalej: „ODZ”), z czego:

- 4700 osób wywiązało się z obowiązku odbycia co najmniej minimalnej liczby godzin obligatoryjnego doskonalenia zawodowego,
- 132 osoby nie wywiązały się z obowiązku odbycia minimalnej liczby godzin obligatoryjnego doskonalenia zawodowego.

Spośród osób, które podlegały obowiązkowi obligatoryjnego doskonalenia zawodowego w roku 2023 (5070 osób):

- 209 osób zostało prawomocnie skreślonych z rejestru w 2023 r.,
- 37 osób zostało prawomocnie skreślonych z rejestru w 2024 r. (na dzień 1.03.2024 r.).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. 4832 biegłych rewidentów podlegało obowiązkowi doskonalenia zawodowego.

87 biegłych rewidentów zostało wpisanych do rejestru w trakcie roku 2023 i zgodnie z art. 9 ust. 1 Ustawy nie podlegały obowiązkowi szkolenia w 2023 r.

W trakcie 2023 r. 22 biegłych rewidentów uzyskało zgodę KRBR na odbycie ODZ w terminie późniejszym.

W okresie sprawozdawczym KRBR podjęła Uchwałę Nr 2785/51/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 23 maja 2023 r. w sprawie przekazania do KRD listy biegłych rewidentów, którzy w roku 2022 nie dopełnili obowiązku obligatoryjnego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów.

Pozostałe informacje związane z postępowaniem dyscyplinarnym zawarte są w sprawozdaniach Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego i Krajowego Sądu Dyscyplinarnego za 2023 r. Informacje na temat orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego zostały zaprezentowane w dalszej części sprawozdania (nr 3.6).

2.3. Przychody i wydatki związane z realizacją zadań nadzoru (uwzględnienie kosztów realizacji zadań)

Na realizację zadań powierzonych Polskiej Izbie Biegłych Rewidentów w ramach nadzoru publicznego Polska Agencja Nadzoru Audytowego przekazuje PIBR kwotę w wysokości nie większej niż 10% prognozowanych kosztów realizacji zadań PANA w danym roku kalendarzowym, ujętych w planie finansowym PANA na dany rok kalendarzowy.

Poniższa tabela obrazuje poszczególne pozycje kosztów dotyczących realizacji w 2023 r. zadań w ramach nadzoru publicznego, które powierzono PIBR:

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość w złotych	Wartość w złotych
		prognozowana do poniesienia w roku, którego dotyczy rozliczenie	rzeczywiście poniesiona od 1.01.2023 do 31.12.2023
1.	Koszty realizacji zadań PIBR, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy o biegłych rewidentach obejmujące:	1 748 372	1 703 854
	a) koszty bezpośrednie tłumaczenia międzynarodowych standardów badania, międzynarodowych standardów usług atestacyjnych innych niż badanie, międzynarodowych standardów usług pokrewnych, międzynarodowych standardów kontroli jakości oraz międzynarodowych standardów dotyczących zasad etyki zawodowej	167 756	89 034
	b) koszty bezpośrednie opracowania krajowych standardów wykonywania zawodu, krajowych standardów kontroli jakości oraz zasad etyki zawodowej	767 366	849 309
	c) koszty bezpośrednie zatwierdzenia przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów krajowych standardów wykonywania zawodu, krajowych standardów kontroli jakości oraz zasad etyki zawodowej	60 005	64 664
	d) inne koszty bezpośrednie związane z realizacją zadań, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 Ustawy	491 920	417 263
	e) koszty pośrednie związane z realizacją zadań o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 Ustawy	261 325	283 584
	Łącznie (suma kosztów z lit. a–e)	1 748 372	1 703 854

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość w złotych	Wartość w złotych
		prognozowana do poniesienia w roku, którego dotyczy rozliczenie	rzeczywiście poniesiona od 1.01.2023 do 31.12.2023
2.	Koszty realizacji zadań PIBR, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 3 lit a ustawy o biegłych rewidentach obejmujące:	1 286 628	1 342 980
	a) koszty bezpośrednie kontroli wypełniania przez biegłych rewidentów obowiązków z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego	206 173	260 580
	b) koszty bezpośrednie prowadzenia postępowań dyscyplinarnych dotyczących naruszeń obowiązków z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego	848 141	854 638
	c) inne koszty bezpośrednie związane z realizacją zadań, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 3 lit. a Ustawy	40 004	4 240
	d) koszty pośrednie związane z realizacją zadań, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 3 lit. a Ustawy	192 310	223 522
	Łącznie (suma kosztów z lit. a-d)	1 286 628	1 342 980
3.	ŁĄCZNIE (SUMA KOSZTÓW) pozycja 1 i 2	3 035 000	3 046 834
Pozycja	Wyszczególnienie	Wartość w złotych (bez zaokrągleń do pełnych złotych)	Wartość w złotych (bez zaokrągleń do pełnych złotych)
4.	Kwota otrzymana od Agencji za rok kalendarzowy, którego dotyczy rozliczenie	3 035 000	3 035 000
5.	Kwota nadpłaty/niedopłaty kwoty za rok kalendarzowy, którego dotyczy rozliczenie	0	- 11 834

3. ZADANIA SAMORZĄDOWE

3.1. Postępowanie kwalifikacyjne dla kandydatów na biegłych rewidentów

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. KRBR podjęła (w porozumieniu z Komisją Egzaminacyjną) następujące uchwały dotyczące postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na biegłych rewidentów i/lub funkcjonowania Komisji Egzaminacyjnej:

- Uchwała Nr 2547/47/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 24 stycznia 2023 r. w sprawie terminów przeprowadzania egzaminów z wiedzy dla kandydatów na biegłych rewidentów;
- Uchwała Nr 2716/49a/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 12 kwietnia 2023 r. w sprawie wysokości opłaty za wnioski, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2 lit. b tiret drugie oraz art. 15 ust. 1–3 i 5 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1302 z późn. zm.);
- Uchwała Nr 2717/49a/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 12 kwietnia 2023 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie wysokości opłat za poszczególne egzaminy;
- Uchwała Nr 2718/49a/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 12 kwietnia 2023 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie wysokości opłat za poszczególne egzaminy;
- Uchwała Nr 12/1/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia przysługującego członkom Komisji Egzaminacyjnej;
- Uchwała Nr 13/1/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie trybu powoływania egzaminatorów oraz wysokości przysługującego im wynagrodzenia;
- Uchwała Nr 94/3a/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 1 września 2023 r. w przedmiocie uchylenia uchwały w sprawie trybu powoływania egzaminatorów oraz wysokości przysługującego im wynagrodzenia;
- Uchwała Nr 95/3a/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 1 września 2023 r. w przedmiocie uchylenia uchwały w sprawie wysokości wynagrodzenia przysługującego członkom Komisji Egzaminacyjnej;
- Uchwała Nr 120/5a/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 2 października 2023 r. w sprawie trybu powoływania egzaminatorów oraz wysokości przysługującego im wynagrodzenia;
- Uchwała Nr 121/5a/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 2 października 2023 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia przysługującego członkom Komisji Egzaminacyjnej;
- Uchwała Nr 178/6a/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 3 listopada 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie regulaminu działania Komisji Egzaminacyjnej;
- Uchwała Nr 204/7a/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 23 listopada 2023 r. w przedmiocie uchylenia uchwały w sprawie wysokości wynagrodzenia przysługującego członkom Komisji Egzaminacyjnej;
- Uchwała Nr 206/7a/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 14 grudnia 2023 r. w sprawie uchylenia uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie regulaminu działania Komisji Egzaminacyjnej;

- Uchwałą Nr 214/8/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 20 grudnia 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie regulaminu działania Komisji Egzaminacyjnej.

Ponadto Komisja Egzaminacyjna w okresie sprawozdawczym podjęła m.in.:

- Uchwałą Nr 205a/1/2023 Komisji Egzaminacyjnej z dnia 13 stycznia 2023 r. w sprawie terminów przeprowadzania egzaminów z prawa gospodarczego obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej (dla osób, o których mowa w art. 4 ust. 4 i 5 ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich i nadzorze publicznym) w 2023 r.;
- Uchwałą Nr 205/1/2023 Komisji Egzaminacyjnej z dnia 13 stycznia 2023 r. w sprawie przyjęcia projektu uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów w sprawie terminów przeprowadzania egzaminów z wiedzy dla kandydatów na biegłych rewidentów;
- Uchwałą Nr 238/3/2023 Komisji Egzaminacyjnej z dnia 17 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia projektu uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie wysokości opłat za poszczególne egzaminy;
- Uchwałą Nr 239/3/2023 Komisji Egzaminacyjnej z dnia 17 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia projektu uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów w sprawie wysokości opłaty za wnioski, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2 lit. b tiret drugie oraz art. 15 ust. 1-3 i 5 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1302 z późn. zm.);
- Uchwałą Nr 342/9/2023 Komisji Egzaminacyjnej z dnia 22 września 2023 r. w sprawie przyjęcia projektu umowy z Uniwersytetem Ekonomicznym we Wrocławiu w sprawie współpracy Komisji Egzaminacyjnej z Uniwersytetem Ekonomicznym we Wrocławiu przy prowadzeniu studiów na kierunku Rachunkowość i podatki ze specjalnością biegły rewident;
- Uchwałą Nr 358/10/O/2023 Komisji Egzaminacyjnej z dnia 3 października 2023 r. w sprawie przyjęcia umowy z Uniwersytetem Ekonomicznym we Wrocławiu w sprawie współpracy Komisji Egzaminacyjnej z Uniwersytetem Ekonomicznym we Wrocławiu przy prowadzeniu studiów na kierunku Rachunkowość i podatki ze specjalnością biegły rewident;
- Uchwałą Nr 416/12/2023 Komisji Egzaminacyjnej z dnia 15 grudnia 2023 r. w sprawie terminów przeprowadzania egzaminów dyplomowych dla kandydatów na biegłych rewidentów w 2024 r.;
- Uchwałą Nr 417/12/2023 Komisji Egzaminacyjnej z dnia 15 grudnia 2023 r. w sprawie terminów przeprowadzania egzaminów z prawa gospodarczego obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej (dla osób, o których mowa w art. 4 ust. 4 i 5 ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich i nadzorze publicznym) w 2024 r.;

oraz wydała Komunikat:

- Komunikat Komisji Egzaminacyjnej dla kandydatów na biegłych rewidentów w sprawie dyrektywy dotyczącej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju CSRD (*Corporate Sustainability Reporting Directive*).

3.2. Ewidencja biegłych rewidentów i firm audytorskich

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. decyzjami KRBR:

- 87 osób zostało prawomocnie wpisanych do rejestru biegłych rewidentów, w tym 1 osoba została wpisana ponownie;
- 209 biegłych rewidentów skreślono prawomocnie z rejestru biegłych rewidentów, w tym:
  - 177 na wniosek biegłego rewidenta,
  - 23 z powodu śmierci,
  - 2 na podstawie wydanego przez Krajowy Sąd Dyscyplinarny (dalej: „KSD”) prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego o skreśleniu z rejestru biegłych rewidentów,
  - 4 na podstawie wydanych przez sądy powszechne prawomocnych orzeczeń o skreśleniu z rejestru biegłych rewidentów,
  - 2 w związku z zaprzestaniem spełniania któregokolwiek z warunków, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 1-3 ustawy o biegłych rewidentach,
  - 1 ponieważ nie daje rękojmi prawidłowego wykonywania zawodu biegłego rewidenta oraz jest skazany prawomocnym wyrokiem za umyślnie popełnione przestępstwo.

Ponadto KRBR przyjęła dwa postanowienia dotyczące biegłych rewidentów w sprawie wyznaczenia nowego terminu zakończenia postępowania administracyjnego.

Do KRBR wpłynęły dwa odwołania od uchwał KRBR podjętych w roku 2023 w sprawie skreślenia z rejestru biegłych rewidentów, które zgodnie z art. 133 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.) przekazano do rozpatrzenia Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego.

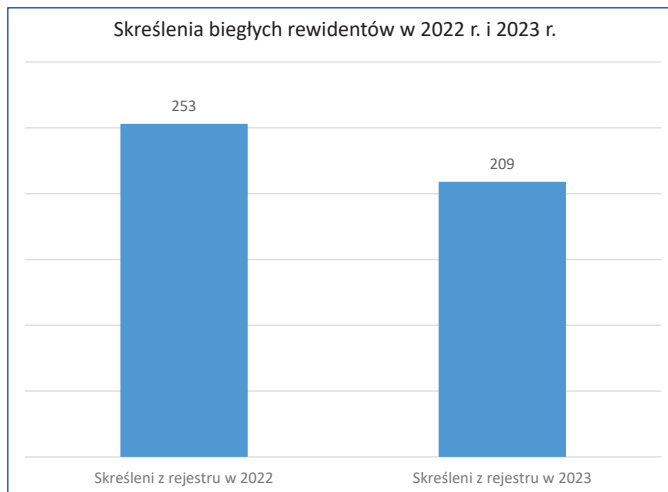
KRBR w jednym przypadku odmówiła wszczęcia postępowania administracyjnego na wniosek Strony w sprawie skreślenia z rejestru biegłych rewidentów, z uwagi na wszczęte z urzędu postępowanie administracyjne, w sprawie skreślenia biegłego rewidenta z rejestru biegłych rewidentów.

KRBR wszczęła z urzędu 4 postępowania administracyjne, w sprawie skreślenia biegłego rewidenta z rejestru biegłych rewidentów. Jedno z tych postępowań zostało umorzone z uwagi na prawomocne orzeczenie KSD w sprawie skreślenia biegłego rewidenta z rejestru biegłych rewidentów.

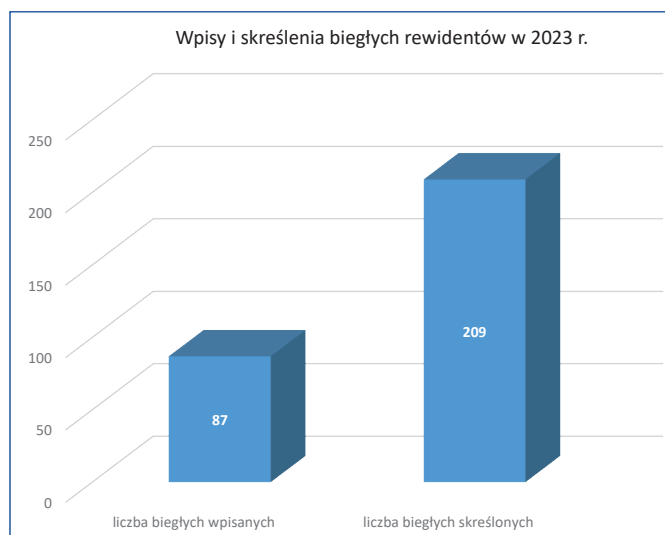
Polska Agencja Nadzoru Audytowego na podstawie art. 18 ust. 4 Ustawy w 14 przypadkach nie wyraziła zgody na skreślenie biegłych rewidentów z uwagi na prowadzone wobec nich dochodzenie dyscyplinarne w sprawie przewinienia dyscyplinarnego popełnionego w związku z wykonywaniem usług atestacyjnych.

Jednocześnie na ten dzień w rejestrze biegłych rewidentów znajdowało się 4948 osób (decyzje prawomocne), w tym 3126 kobiet oraz 1822 mężczyźn. Spośród ww. ogółu biegłych rewidentów 2570 deklarowało wykonywanie zawodu. Średnia wieku biegłego rewidenta na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiła 52 lata.

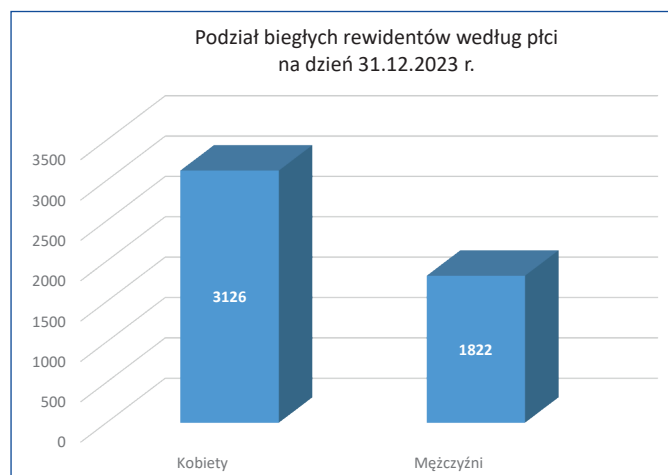
Wykres 1. Skreślenie biegłych rewidentów w 2022 r. i 2023 r.

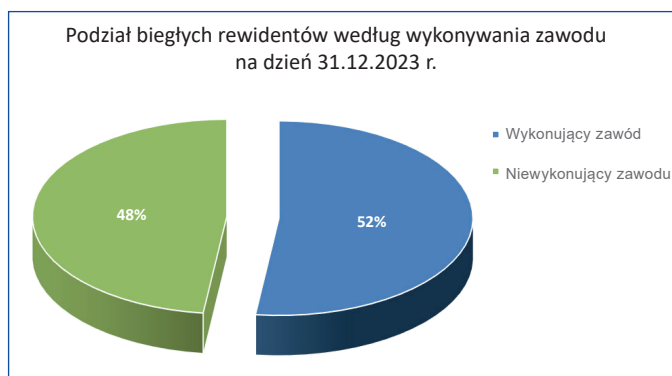
Wykres 2. Wpisy i skreślenia biegłych rewidentów w 2023 r.

Wykres 3. Podział biegłych rewidentów według płci na dzień 31.12.2023 r.

Wykres 4. Podział biegłych rewidentów według wykonywania zawodu na dzień 31.12.2023 r.

Wykres 5. Struktura wiekowa biegłych rewidentów na dzień 31.12.2023 r.

3.3. Obligatoryjne doskonalenie zawodowe, w tym wykaz jednostek uprawnionych

W okresie minionej kadencji obligatoryjne doskonalenie zawodowe dla biegłych rewidentów odbywało się na podstawie przepisów wynikających z rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów (Dz. U. poz. 2391).

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. KRBR podjęła:

→ w kadencji 2019–2023

- Uchwała Nr 2348/42a/2022 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 20 września 2022 r. w sprawie wytycznych organizacyjno-metodycznych do obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2023 roku;
  - Załącznik – Wytyczne organizacyjno-metodyczne do obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2023 r.

- Uchwała Nr 2408/44a/2022 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 2 listopada 2022 r. w sprawie zmiany zakresu tematycznego obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2023 roku (uchwała została zatwierdzona przez Radę PANA dnia 20 grudnia 2022 r.)
- Uchwała Nr 2621/48/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 28 lutego 2023 r. w sprawie dokonania wyboru i ustalenia listy jednostek uprawnionych do szkolenia w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego podlegających wizytacji w 2023 roku
- Uchwała Nr 2664/48a/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 9 marca 2023 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie wytycznych organizacyjno-metodycznych do obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2023 roku
- Uchwała Nr 2715/49a/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 12 kwietnia 2023 r. w sprawie zmiany zakresu tematycznego obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2023 r. (uchwała została zatwierdzona przez Radę PANA dnia 16.05.2023 r.)
- Uchwała Nr 2804/51/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 23 maja 2023 r. w sprawie zakresu tematycznego obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2024 roku (uchwała została zatwierdzona przez Radę PANA dnia 11 lipca 2023 r.)
- Uchwała Nr 2805/51/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 23 maja 2023 r. w sprawie organizacji XXIV Dorocznej Konferencji Audytingu
- Uchwała Nr 2807/51a/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie wykazu jednostek uprawnionych do szkolenia w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego
- Uchwała Nr 2808/51a/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 31 maja 2023 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie wytycznych organizacyjno-metodycznych do obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2023 roku

→ w kadencji 2023–2027

- Uchwała Nr 33/2/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 25 lipca 2023 r. w sprawie wytycznych organizacyjno-metodycznych do obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2024 roku
  - Załącznik – Wytyczne organizacyjno-metodyczne do obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2024 r.
- Uchwała Nr 54/2a/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 21 sierpnia 2023 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie organizacji XXIV Dorocznej Konferencji Audytingu
- Uchwała Nr 60/3/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia wysokości opłaty za rozpatrzenie wniosku o wpis do wykazu jednostek uprawnionych (uchwała weszła w życie z dniem zatwierdzenia przez Radę PANA, tj. 17 października 2023 r.)
- Uchwała Nr 96/3a/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 11 września 2023 r. w sprawie wizytatorów upoważnionych do przeprowadzania w imieniu Krajowej Rady Biegłych Rewidentów wizytacji w jednostkach uprawnionych
- Uchwała Nr 119/5/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 26 września 2023 r. w sprawie przyjęcia procedury rozpatrywania wniosków biegłych rewidentów o wyrażenie zgody na odbycie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego w terminie późniejszym

- Procedura rozpatrywania wniosków biegłych rewidentów o wyrażenie zgody na odbycie ODZ w terminie późniejszym
- Wniosek o wyrażenie zgody przez KRBR na odbycie ODZ w terminie późniejszym
- Uchwała Nr 172/6a/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 3 listopada 2023 r. w sprawie wpisu do wykazu jednostek uprawnionych
- Uchwała Nr 205/7a/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie okresu rozliczeniowego i minimalnej liczby godzin obligatoryjnego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów
- Uchwała Nr 212/8/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 20 grudnia 2023 r. o zmianie uchwały w sprawie wykazu jednostek uprawnionych do szkolenia w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego
- Uchwała Nr 242/8a/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 27 grudnia 2023 r. w sprawie zmiany wytycznych organizacyjno-metodycznych do obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2024 roku
- Uchwała Nr 243/8a/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 27 grudnia 2023 r. w sprawie terminu Dorocznej Konferencji Audytingu.

W 2023 r. szkolenia z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego mogły przeprowadzać:

- Polska Izba Biegłych Rewidentów (organizująca szkolenia poprzez niepubliczną placówkę kształcenia ustawicznego Centrum Edukacji Polskiej Izby Biegłych Rewidentów i regionalne oddziały PIBR);
- jednostki uprawnione, o których mowa w art. 10 ust. 2 Ustawy, w tym:
  - 25 jednostki znajdujące się w strukturze organizacyjnej Stowarzyszenia Księgowych w Polsce,
  - 17 pozostałych jednostek uprawnionych.

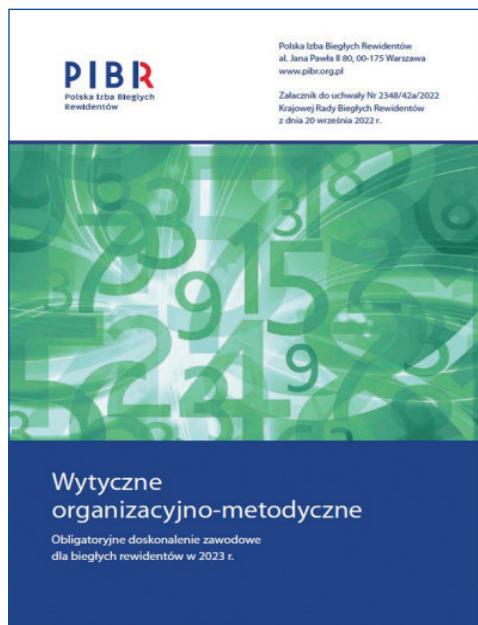
Rok 2023 był kolejnym rokiem, w którym tak jak w roku poprzednim szkolenia odbywały się w dużej mierze w formule on-line. Zgodnie z przepisami Ustawy KRBR prowadziła wykaz jednostek uprawnionych do przeprowadzania ODZ, który publikowany był na stronie internetowej www.pibr.org.pl. (zestawienie w dalszej części sprawozdania).

Łącznie w 2023 r. organizatorzy szkoleń przeprowadzili 83 szkolenia stacjonarne oraz 537 szkoleń w formule on-line. Rok 2023 był ostatnim rokiem z 3-letniego okresu rozliczeniowego 2021-2023.

Komisja ds. szkoleń opracowała również Wytyczne w zakresie wizytacji szkoleń w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego.

W trakcie trwania kadencji KRBR – z inicjatywy Komisji ds. szkoleń KRBR – opracowywano i publikowano na stronie internetowej samorządu Wytyczne organizacyjno-metodyczne.

Wytyczne dedykowane jednostkom prowadzącym ODZ podzielone były na części dotyczące przepisów prawa i regulacji w zakresie szkoleń, ich tematyki, metodyki i sposobu prowadzenia zajęć, wymogów w zakresie wykładowców, materiałów szkoleniowych i pomocy naukowych, a także obowiązków jednostki uprawnionej do przeprowadzania obowiązkowego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów.

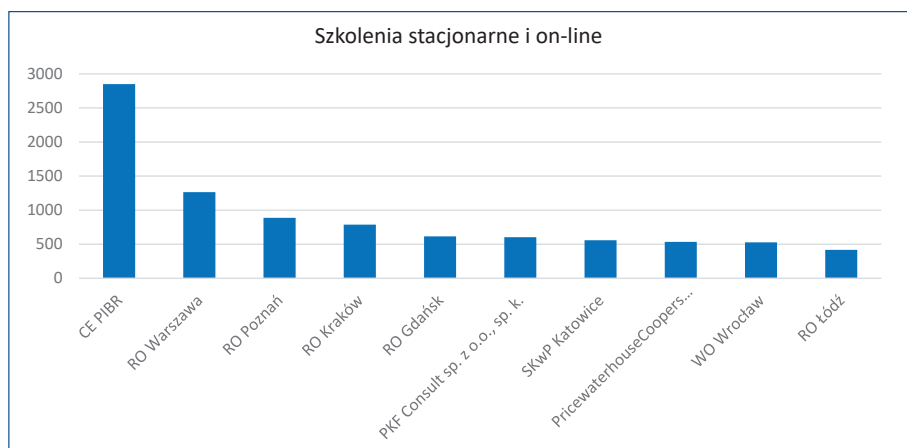
Każdego roku wizytatorzy szkoleń w ramach ODZ (osoby, którym KRBR udzieliła pełnomocnictwa do przeprowadzania w imieniu KRBR wizytacji, o których mowa w art. 10 ust. 7 Ustawy) przeprowadzali wizytacje mające na celu kontrolę przestrzegania przez jednostki prowadzące szkolenia zasad opisanych w Wytycznych organizacyjno-metodycznych.

W 2023 r. KRBR przeprowadziła wizytacje szkoleń ODZ w 13 jednostkach uprawnionych (O/O SKwP: Bielsko-Biała, Gdańsk, Gorzów Wlkp., Katowice, Kraków, Lublin, Warszawa, Abes Audit Sp. z o.o., Perfectum Audit, BDO Solutions Sp. z o.o., PwC).

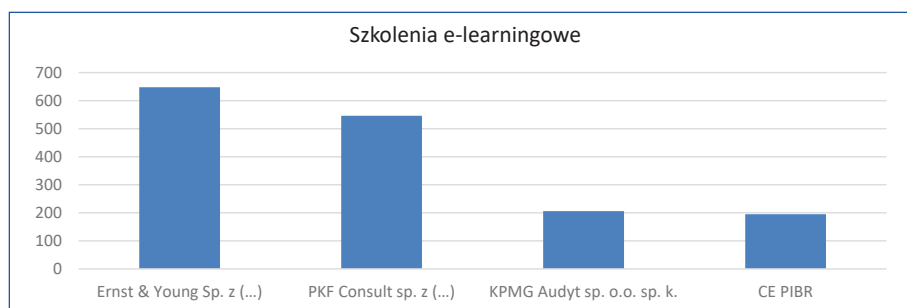
W ocenie wizytatorów organizacja szkoleń w wizytowanych jednostkach była wzorcowa lub zadowalająca, korzystano z zalecanych materiałów szkoleniowych lub opracowań własnych jednostek organizujących szkolenia, wykorzystywane były urządzenia multimedialne, a realizacja programu we wszystkich przypadkach spełniała wymogi KRBR. Wizytacje oprócz szkoleń stacjonarnych dotyczyły również szkoleń realizowanych w formule on-line.

Wykres 6. Liczba uczestników szkoleń przeprowadzonych w jednostkach uprawnionych w 2023 r.

A. Szkolenia stacjonarne i on-line

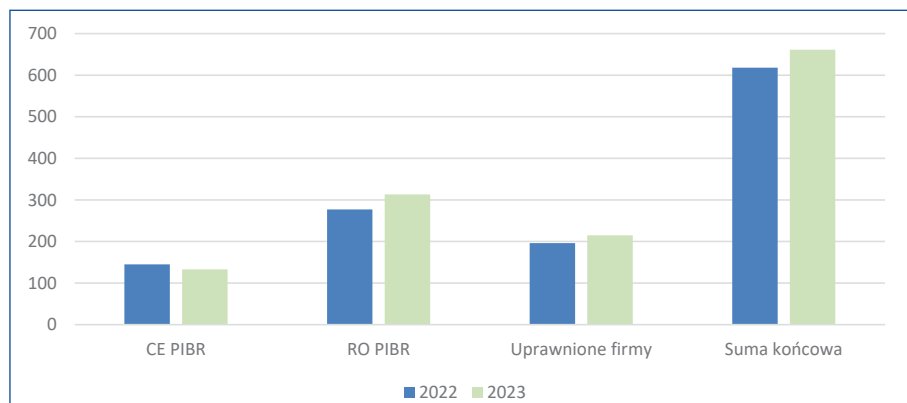

B. Szkolenia e-learningowe

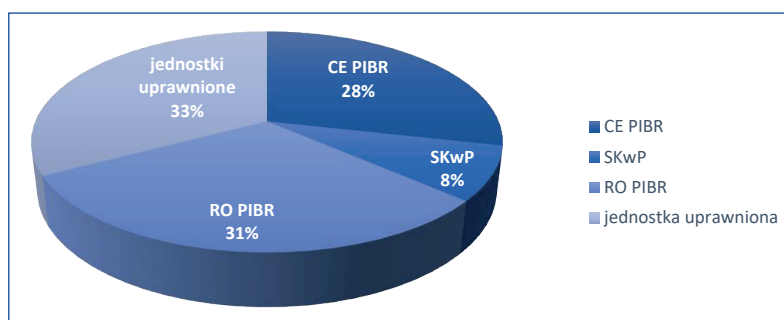

Wykres 7. Liczba zrealizowanych szkoleń (stacjonarnych i on-line)

A. W podziale na jednostki szkoleniowe

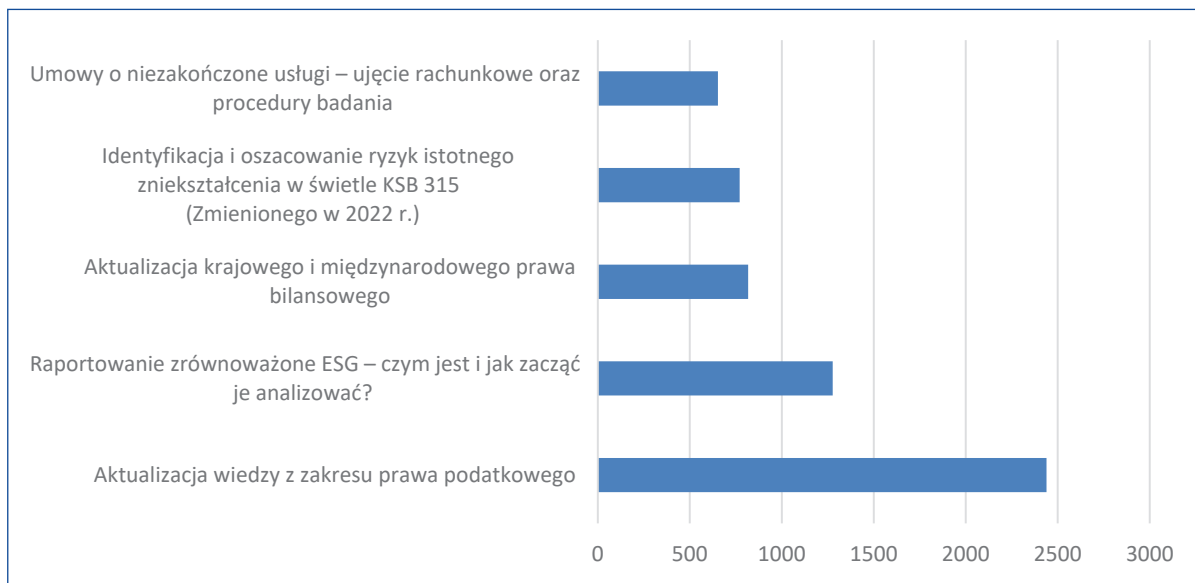
B. Procentowy udział w rynku szkoleń

W 2023 r. ODZ dla biegłych rewidentów obejmowało następujące moduły szkoleniowe:

L.p.	Temat	Liczba godzin
1	Aktualizacja wiedzy z zakresu prawa podatkowego	8
2	Aktualizacja krajowego i międzynarodowego prawa bilansowego	8
3	Najczęściej występujące nieprawidłowości w sprawozdaniach finansowych	8
4	Badanie szacunków księgowych i powiązanych ujawnień podczas badania sprawozdania finansowego (KSB 540 zmieniony) – praktyka zastosowania	16
5	Badanie kluczowych obszarów sprawozdania finansowego – przychody	16
6	Rachunek przepływów pieniężnych w ujęciu sprawozdawczym	8
7	Rachunek przepływów pieniężnych przedmiotem badania w ujęciu rewizji finansowej	4
8	Kryptowaluty w sprawozdaniu finansowym	8
9	Prace badawcze i rozwojowe – aspekty bilansowe i podatkowe	8
10	Wykorzystanie procedur analitycznych w procesie badania sprawozdań finansowych	16
11	Metody wyboru pozycji do badań zgodności i badań wiarygodności	16
12	Aktualizacja wiedzy z zakresu zmian w międzynarodowych i krajowych standardach badania	8
13	Wpływ ryzyka zniekształcenia sprawozdania finansowego drogą oszustwa na proces akceptacji badania i jego przebieg – aspekty praktyczne i formalnoprawne	8
14	Instrumenty finansowe w polskich i międzynarodowych standardach rachunkowości – klasyfikacja, wycena, prezentacja oraz przeprowadzanie i dokumentowanie procedur badania z uwzględnieniem najczęściej występujących nieprawidłowości	16
15	Zdolność jednostki do kontynuowania działalności a proces badania – odpowiedzialność, wymogi, realizacja i dokumentowanie z wykorzystaniem narzędzi dostępnych na rynku krajowym	8
16	Praktyczne zastosowanie MS Excel w badaniu sprawozdań finansowych	8
17	Usługi pokrewne i usługi atestacyjne inne niż badanie sprawozdania finansowego – praktyczne zastosowanie KSP, KSUA i KSUP	8
18	Proces badania sprawozdań finansowych w aspekcie najczęściej występujących nieprawidłowości	8
19	Identyfikacja i oszacowanie ryzyk istotnego zniekształcenia w świetle KSB 315 (Zmienionego w 2022 r.)	16
20	Badanie jednostek samorządu terytorialnego	8
21	Utrata wartości aktywów w świetle polskiego i międzynarodowego prawa bilansowego	16
22	Komunikacja biegłego rewidenta z zarządem oraz osobami sprawującymi nadzór	8
23	Rola środowiska IT w procesie badania sprawozdania finansowego	8
24	Zasady etyki w praktyce – studium przypadku	8
25	Sporządzanie i badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego – najczęściej występujące nieprawidłowości	16
26	Zastosowanie nowych standardów zarządzania jakością	16
27	Nowe standardy zarządzania jakością IAASB – praktyczne aspekty wdrożenia	8
28	Umowy o niezakończone usługi – ujęcie rachunkowe oraz procedury badania	8
29	Raportowanie niefinansowe ESG – czym jest i jak zacząć je analizować?	8
30	Storytelling i wizualizacja danych dla finansistów	16
31	Praktyczne zarządzanie projektami w pracy biegłego rewidenta	16
32	Cyberbezpieczeństwo firmy audytorskiej	8

Wykres 8. Tematyka ODZ ciesząca się największą popularnością (pod względem liczby uczestników)

Wykres 9. Zestawienie różnorodności tematów ODZ w ofercie jednostek szkoleniowych (10 najlepszych)

A. Liczba zorganizowanych szkoleń

B. Łączna liczba uczestników na szkoleniach z tematów

W roku sprawozdawczym obowiązywał zmieniony w stosunku do roku poprzedniego zakres tematyczny.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom biegłych rewidentów, zwiększono w 2023 r. liczbę modułów z 28 (w 2022 r.) do 32, wśród których znalazły się następujące nowe tematy:

- 8 – Kryptowaluty w sprawozdaniu finansowym
- 9 – Prace badawcze i rozwojowe – aspekty bilansowe i podatkowe
- 26 – Zastosowanie nowych standardów zarządzania jakością
- 27 – Nowe standardy zarządzania jakością IAASB – praktyczne aspekty wdrożenia
- 28 – Umowy o niezakończone usługi – ujęcie rachunkowe oraz procedury badania
- 29 – Raportowanie zrównoważone ESG – czym jest i jak zacząć je analizować?
- 30 – Storytelling i wizualizacja danych dla finansistów
- 31 – Praktyczne zarządzanie projektami w pracy biegłego rewidenta
- 32 – Cyberbezpieczeństwo firmy audytorskiej.

Zrezygnowano ze szkoleń z poniższej tematyki:

- Kodeks spółek handlowych dla biegłych i księgowych
- Przychody ze sprzedaży – ustalanie, ujmowanie i prezentacja w świetle ustawy o rachunkowości
- Wymogi dotyczące organizacji firm audytorskich i dokumentacji zleceń z uwzględnieniem aspektów kontroli.

Liczba godzin ODZ obowiązująca biegłego rewidenta zarówno wykonującego zawód, jak i niewykonującego zawodu w danym 3-letnim okresie rozliczeniowym 2021–2023, nie uległa zmianom i wynosiła 120 godzin lekcyjnych, przy czym:

- w każdym roku kalendarzowym 3-letniego okresu rozliczeniowego minimalna liczba godzin ODZ wynosi 16 godzin lekcyjnych, ale nie mniej niż 72 godziny lekcyjne w danym 3-letnim okresie rozliczeniowym;
- liczbę 48 godzin lekcyjnych ODZ w danym 3-letnim okresie rozliczeniowym biegły rewident może odbyć w ramach samokształcenia.

3.4. Realizacja ważnych projektów PIBR będących wsparciem dla biegłych rewidentów i firmy audytorskie

Narzędzia wspierające biegłych rewidentów i firmy audytorskie w stosowaniu krajowych standardów wykonywania zawodu oraz krajowych standardów kontroli jakości

Informowanie o nowych lub zmienionych standardach międzynarodowych

Biuro PIBR monitoruje stronę internetową IAASB oraz informuje o kolejnych etapach prac IAASB dotyczących nowych bądź zmienionych standardów. Aby umożliwić polskim biegłym rewidentom zapoznanie się z ich brzmieniem oraz proponowanymi kierunkami zmian – dokonywane jest tłumaczenie na język polski. Materiały są publikowane na stronie internetowej PIBR z zaproszeniem wszystkich interesariuszy, w tym firm audytorskich i biegłych rewidentów, do wzięcia udziału w konsultacjach IAASB.

W trakcie 2023 r. przekazane były informacje o konsultacjach IAASB dotyczących projektu:

- zmienionego brzmienia Międzynarodowego Standardu Badania 500 – „Dowody badania” oraz propozycji związanych z tym zmian do innych MSB,
- dodatkowej części nowego międzynarodowego standardu badania do badania mniej złożonych jednostek – Część 10 – „Badanie sprawozdań finansowych grupy”,
- zmiany brzmienia Międzynarodowego Standardu Badania 570 – „Kontynuacja działalności”,
- nowego Międzynarodowego Standardu Atestacji Zrównoważonego Rozwoju 5000 (ang. skrót ISSA 5000).

Ponadto zostały przekazane informacje o opublikowaniu przez IAASB finalnego brzmienia zmian do Międzynarodowego Standardu Badania 700 (Zmienionego) – „Formułowanie opinii oraz sprawozdawczość

na temat sprawozdania finansowego” oraz Międzynarodowego Standardu Badania 260 (Zmienionego) – „Komunikowanie się z osobami sprawującymi nadzór”.

Oprócz wsparcia związanego z wdrożeniem nowych standardów, które zostało opisane w pkt 2.1 niniejszego sprawozdania, KRBR w 2023 r. zrealizowała niżej opisane projekty.

Opracowania są udostępnione na stronie internetowej PIBR, w e-Bibliotece:

→ **Wskazówki do atestacji sprawozdania beneficjenta związanego z rządowym programem pomocy dla sektorów energochłonnych**

9 marca 2023 r. zostało zorganizowane spotkanie przedstawicieli Polskiej Izby Biegłych Rewidentów, Ministerstwa Rozwoju i Technologii oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Rozmowy dotyczyły m.in. doprecyzowania zakresu usługi atestacyjnej biegłego rewidenta związanej z rządowym programem pod nazwą „Pomoc dla sektorów energochłonnych związana z nagłymi wzrostami cen gazu ziemnego i energii elektrycznej w 2022 r.”.

Wsparcie obejmowało przygotowanie:

- „Wskazówek dla biegłych rewidentów dotyczących wykonania usługi atestacyjnej – rekompensaty”, które zawierały przykładowe procedury atestacji zgodnie z wymogami KSUA 3000 (Z);
- przykładu ilustrującego raport biegłego rewidenta.

→ **Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania w zakresie znakowania zbiorowego skonsolidowanych sprawozdań finansowych emitentów za 2022 rok**

Emitenci, których papiery wartościowe zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w Unii Europejskiej, są zobowiązani do sporządzania i publikowania raportów rocznych w jednolitym elektronicznym formacie raportowania (ang. *European Single Electronic Format*, dalej: „format ESEF”) zgodnie z art. 3 Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/815 (tzn. w formacie XHTML) oraz znakowania skonsolidowanych sprawozdań finansowych zgodnie z art. 4 i 6 Rozporządzenia 2019/815 (tzn. oznakowane przy użyciu specyfikacji Inline XBRL).

Począwszy od skonsolidowanych sprawozdań finansowych za lata obrotowe rozpoczynające się 1 stycznia 2022 r. lub później, po raz pierwszy wymagane było znakowanie informacji dodatkowej, tj. zasad rachunkowości oraz innych informacji dodatkowych, z użyciem standardu znakowania zbiorowego (blokowego). Zastosowanie tego wymogu wiązało się z licznymi wyzwaniami z warstwą zarówno merytoryczną, jak i technologiczną dokumentów sporządzonych w formacie ESEF.

Celem opracowania było wsparcie biegłych rewidentów w rozważaniach dotyczących zakresu procedur odpowiednich do okoliczności zastanych podczas badania ESEF w odniesieniu do omawianego zagadnienia.

→ **Praktyczne wsparcie w badaniu za 2022 r.**

Tak jak co roku, od kilku już lat, zostało przygotowane praktyczne wsparcie w badaniu sprawozdań finansowych za 2022 rok:

- praktyczne przykłady sprawozdań z badania, w których zamieszczone zostały m.in. zaktualizowane adresy publikacyjne ustaw,
- przykładowe oświadczenie kierownika jednostki.

Materiały zostały udostępnione w Wyszukiwarce standardów.

→ **Alert specjalny – Badanie za 2022 r.**

Kolejny Alert specjalny to skierowane do biegłych rewidentów i firm audytorskich podsumowanie zmian w obowiązujących przepisach prawa i standardach, które miały zastosowanie do badania sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 31 grudnia 2022 r. W tym jednym dokumencie można znaleźć informacje m.in. o najnowszych opracowaniach, jak również nawiązanie do materiałów udostępnionych w latach wcześniejszych.

→ **Przetłumaczone publikacje IAASB i IFAC (International Federation of Accountants, Międzynarodowa Federacja Księgowych)**

Wśród zadań powierzonych PIBR do realizacji w ramach nadzoru publicznego związanych z ustanawianiem krajowych standardów wykonywania zawodu, krajowych standardów kontroli jakości oraz zasad etyki są również prace obejmujące m.in. przetłumaczenie na język polski publikacji i opracowań przygotowanych przez IAASB, Radę Międzynarodowych Standardów Etyki dla Księgowych oraz IFAC.

W 2023 r. udostępnione zostały m.in.:

- „Często zadawane pytania (FAQ) – Raportowanie spraw dotyczących kontynuacji działalności w sprawozdaniu biegłego rewidenta”
- „MSB 315 (zmieniony w 2019 r.), «Identyfikacja i oszacowanie ryzyk istotnego zniekształcenia». Przewodnik dotyczący wdrożenia po raz pierwszy”
- „Proces identyfikacji i oszacowania ryzyka: wskazówki dotyczące wdrażania MSB 315 (zmienionego w 2019 r.)”
- „Arkusze informacyjne – Zarządzanie jakością oraz badanie sprawozdań finansowych grupy: podkreślenie niektórych aspektów współzależności pomiędzy MSB 220 (Zmienionym) a MSB 600”
- „Zmiany do MSR 1 i ich wpływ na MSB: ujawnianie istotnych informacji dotyczących zasad (polityki) rachunkowości”
- Materiały towarzyszące projektowi nowego Międzynarodowego Standardu Atestacji Zrównoważonego Rozwoju 5000, Ogólne wymogi dotyczące usług atestacyjnych w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz proponowanych zmian dostosowawczych i wynikających z nowelizacji do innych standardów IAASB
- „Badanie szacunków księgowych: MSB 540 (zmieniony) – narzędzie wdrażania”
- „Niewiążące materiały wspierające związane z technologią: często zadawane pytania (FAQ) dotyczące badania wyjątków i znaczenia istotności wykonawczej w przypadku korzystania ze zautomatyzowanych narzędzi i technik (ZNT)”
- „Seria «Zarządzanie jakością: wdrożenie w małej firmie» – Część druga: Opracowanie szczegółowego planu wdrożenia”.

Informacje na ten temat przetłumaczonych opracowań związanych z nowymi regulacjami zostały zaprezentowane we wcześniejszej części sprawozdania (pkt 2.1).

→ **Interpretacje przepisów prawnych**

KRBR jest bardzo aktywna we współpracy z innymi instytucjami. Jeżeli pojawiają się pytania dotyczące wątpliwości związanych z interpretacją przepisów prawa, KRBR pomaga w ich wyjaśnieniu. Otrzymane

interpretacje są udostępniane firmom audytorskim oraz biegłym rewidentom w aktualnościach na stronie internetowej PIBR oraz wysyłane w formie bezpośredniego e-mailingu. W 2023 r. PIBR poinformowała o interpretacjach Ministerstwa Finansów z zakresu:

- pojęcia przepisu prawa,
- podwykonawstwa,
- badania oddziału przedsiębiorcy zagranicznego,
- limitu wynagrodzeń od JZP (ponownie).

Istotne inicjatywy KRBR oraz wydarzenia, które miały miejsce w poprzednich latach, a które nadal mają zastosowanie, to m.in.:

- e-czytnik e-sprawozdań finansowych umożliwiający odczytywanie elektronicznego sprawozdania finansowego w formacie XML;
- przykładowa umowa o przeprowadzenie badania ustawowego sprawozdania finansowego przyjęta przez KRBR w formie komunikatu nr 3/2019;
- „Wyszukiwarka standardów” – udostępniona na stronie internetowej samorządu, która pomaga określić, jakie standardy obowiązują przy usługach obejmujących wybrany okres sprawozdawczy;
- „Przewodnik MSB-procedury” (udostępniony w 2017 r.) – opracowanie było wsparciem dla biegłych rewidentów w badaniu sprawozdań finansowych według nowych, w tamtym okresie, standardów (MSB), a także miało służyć tworzeniu nowej dobrej praktyki audytu;
- KOMPAS 2 (uruchomiony w 2018 r.) – to bezpłatne narzędzie wspomagające badanie. Kompas łączy w jednym wygodnym narzędziu zalety „Przewodnika MSB – procedury” i „Wyszukiwarki standardów”. Kompas 2, podobnie jak II wydanie „Przewodnika MSB – procedury”, nie zawiera zmian wynikających ze zmiany standardów KSB: 700 (Z), 701, 705 (Z), 706 (Z), 720 (Z), 260 (Z), 570 (Z) oraz 250 (Z) i 610 (Z), KSB 540 (Z), a także KSB 315 (Z w 2022) ani ze zmiany nowej formuły tłumaczenia międzynarodowych standardów i nowego jednolitego słowniczka podstawowych pojęć. Do czasu udostępnienia zaktualizowanego oprogramowania korzystający z niego biegli rewidenci powinni we własnym zakresie wprowadzić niezbędne zmiany i dostosowania;
- dobre praktyki dotyczące potwierżeń bankowych – których celem było ustandaryzowanie jednej z podstawowych procedur wykonywanych przez biegłych rewidentów, zgodnie z wymogami KSB 505 podczas badania sprawozdań finansowych.

4. NAKŁADANIE SANKCJI ADMINISTRACYJNYCH NA FA

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. KRBR podjęła 2 uchwały w sprawach dotyczących nałożenia na firmy audytorskie kary administracyjnej, spośród których:

- 1) 1 uchwała dotyczyła nałożenia na firmę audytorską kary pieniężnej w wysokości nieprzekraczającej 10% przychodów osiągniętych w poprzednim roku obrotowym z wykonywania czynności rewizji finansowej i nie wyższej niż 250 000 zł – kary, o której mowa w art. 27 ust. 1 pkt 3 lit. a Ustawy, oraz umorzenia postępowania w części. Zastosowano tu przepisy poprzednio obowiązującej ustawy jako przepisy względniejsze dla strony postępowania w oparciu o dyspozycję art. 189c ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, równocześnie umarzając postępowanie w części;
- 2) 1 uchwała dotyczyła nałożenia na firmę audytorską kary pieniężnej, o której mowa w art. 183 ust. 1 pkt 2 Ustawy, w związku z naruszeniem art. 182 ust. 1 pkt 23 w związku z art. 56 ust. 5 i 8 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1421 z późn. zm. w brzmieniu na dzień 31 grudnia 2019 r.).

W 2 sprawach, które pierwotnie toczyły się o nałożenie sankcji administracyjnej, o której mowa w art. 183 ust. 1 Ustawy, w wyniku zmiany kierunku prowadzonego postępowania wszczętego z urzędu, przedmiotowe postępowania toczyły się w sprawie skreślenia firmy audytorskiej z listy na podstawie art. 61 ust. 1 pkt 3 Ustawy z uwagi na niepoddanie się kontroli, o której mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1 Ustawy. W związku z powyższym KRBR w 2023 r. podjęła 2 uchwały o skreślenie firm audytorskich z listy na powyższej podstawie prawnej. Od powyższych uchwał zostały wniesione środki odwoławcze. W obu przypadkach organ II instancji nie rozpatrzył jeszcze wniesionych odwołań.

Dodatkowo w 2 sprawach KRBR podjęła uchwały w sprawie udzielenia ulgi w wykonaniu administracyjnej kary pieniężnej.

W 2023 r. złożono 2 odwołania od uchwał KRBR w sprawie nałożenia na firmy audytorskie kary administracyjnej. W wyniku rozpatrzenia jednego z nich w 2023 r. przez organ II Instancji utrzymano w mocy uchwałę organu I instancji. Decyzja na koniec 2023 r. była ostateczna, ale nieprawomocna.

Do rozpatrywania na 2024 r. przeszła 1 sprawa z 2018 r., która dotyczy sprawy wszczętej z urzędu w wyniku powziętych informacji, o nałożenie sankcji administracyjnych na firmę audytorską.

Dodatkowo w okresie sprawozdawczym KRBR przyjęła:

- 1 postanowienie w sprawie wniosku o przeprowadzenie rozprawy administracyjnej,
- 4 postanowienia w sprawie zlecenia przeprowadzenia postępowania dowodowego w części pracownikowi organu,
- 11 postanowień w sprawie wyznaczenia nowego terminu zakończenia postępowania administracyjnego.

5. INFORMACJA DOTYCZĄCA KRAJOWEGO SĄDU DISCYPLINARNEGO W ZAKRESIE ORZECZEŃ

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. Krajowy Sąd Dyscyplinarny wydał 55 orzeczeń, w tym:

- 3 orzeczenia w sprawach z wniosków Krajowej Komisji Nadzoru i innego podmiotu dotyczące naruszenia przepisów określonych w Krajowych Standardach Badania, wprowadzonych Uchwałą Nr 2041/37a/2018 KRBR z dnia 5 marca 2018 r. w sprawie krajowych standardów wykonywania zawodu, jednobrzmiących z krajowymi standardami rewizji finansowej wprowadzonymi Uchwałą Nr 2783/52/2015 KRBR z dnia 10 lutego 2015 r. oraz przepisów Międzynarodowego Kodeksu etyki zawodowych księgowych (IESBA);
- 50 orzeczeń dotyczących spraw biegłych rewidentów, którzy nie realizowali obowiązku obligatoryjnego doskonalenia zawodowego w cyklu 2018–2020 oraz w roku 2021, co stanowi naruszenie art. 8 pkt 2 Ustawy oraz przepisów paragrafu R.113.1a Międzynarodowego Kodeksu etyki zawodowych księgowych;
- 2 postanowienia utrzymujące w mocy postanowienia Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego w sprawach zażaleń.

W 2023 r. jeden obwiniony biegły rewident składał przed rozpoczęciem rozprawy wnioski o dobrowolne poddanie się karze. Dodatkowo zapadły 4 orzeczenia, w których kara została uzgodniona na etapie KR. KSD aprobował powyższe rozwiązania i zgadzał się co do wysokości proponowanych kar dyscyplinarnych.

Spośród 44 wydanych merytorycznych orzeczeń KSD w 2023 r. (bez spraw umorzonych i odroczonech), tylko 1 sprawa została poddana kontroli poprawności i podlegała rozstrzygnięciu przez instancję odwoławczą. W 2023 r. zakończyły się w sądach powszechnych sprawy prowadzone w ubiegłych latach: w 1 sprawie sąd utrzymał w mocy orzeczenie KSD, w 2 umorzono postępowanie na podstawie art. 17 § 1 pkt 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 37 z późn. zm.).

6. INFORMACJA DOTYCZĄCA REALIZACJI XXIV DKA

XXIV Doroczna Konferencja Audytingu, która odbyła się w dniach 16 i 17 października 2023 r., została po raz pierwszy przeprowadzona w formule hybrydowej. Dzięki takiemu rozwiązaniu w DKA mogło wziąć udział szerokie grono uczestników zgromadzonych przed komputerami oraz obecnych osobiście na wydarzeniu. Temat XXIV DKA brzmiał: „Biegły rewident. Jakość. Zaufanie: zielony audyt, standardy zarządzania jakością, etyka i niezależność”.

Zaproszeni goście w panelach dyskutowali o zmianach wynikających z Dyrektywy CSRD i upowszechnianiu raportowania zrównoważonego, o standardach zarządzania jakością, zmienionym KSB 315 oraz zmianach w Kodeksie Etyki, na tematy związane z samorządem.

XXIV DKA otworzył Kamil Jesionowski oraz zaproszeni goście:

- Joanna Stachura, Dyrektor Departamentu Efektywności Wydatków Publicznych i Rachunkowości w Ministerstwie Finansów;
- Justyna Adamczyk, zastępca Prezesa Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego;
- Stanisława Hońko, Prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Księgowych w Polsce.

List Ministry Finansów Magdaleny Rzeczkowskiej do uczestników DKA odczytała Joanna Stachura, Dyrektor Departamentu Efektywności Wydatków Publicznych i Rachunkowości w Ministerstwie Finansów. Ministra Finansów podkreśliła rolę biegłych rewidentów dla gospodarki oraz wolę współpracy resortu finansów z samorządem. Jej zdaniem wypracowane wspólnie rozwiązania pogodzą potrzeby krajowe z rozwiązaniami europejskimi i sprawią, że sprawozdawczość niefinansowa będzie jak najbardziej użyteczna dla szerokiego grona interesariuszy. Zdaniem Magdaleny Rzeczkowskiej ESG to szansa dla firm audytorskich, ale i nowa odpowiedzialność. Nowy rodzaj raportowania to także nowe zadania dla samorządu, chociaż wdrażane stopniowo. Zdaniem Ministry Finansów kwestią szczególnie istotną jest zwiększenie zainteresowania młodych ludzi zawodem biegłego rewidenta. W swoim liście Ministra Finansów doceniła także współpracę PIBR z resortem w zakresie nie tylko audytu, ale i rachunkowości.

W trakcie dwóch dni Konferencji odbyło się 9 paneli:

- *Wprowadzenie do ESG – zrozumienie potrzeby raportowania zrównoważonego rozwoju*

Uczestnicy panelu dyskutowali o aspektach związanych z raportowaniem niefinansowym i strategii ESG, jako kluczowym elemencie współczesnego biznesu. Paneliści zwrócili uwagę, że integracja czynników ESG w strategii firmy staje się koniecznością, ale jest również szansą. Dane niefinansowe stają się coraz bardziej istotne nie tylko dla inwestorów, ale także dla pracowników. W dobie rosnącej świadomości ekologicznej i społecznej transparentność w zakresie działań ESG jest kluczem do budowania wiarygodności marki. Podkreślili, że od początku 2024 r. rozpoczyna się rewolucja w zakresie zdawania egzaminu z ESG. Oceny działania firmy w oparciu o czynniki środowiskowe, społeczne i ładu korporacyjnego będzie można dokonać

na bazie raportu niefinansowego, do tworzenia którego będą zobowiązane dziesiątki tysięcy (40 tys.) firm w całej Unii Europejskiej. To ogromna szansa dla biegłych rewidentów na zdywersyfikowanie dochodów i pozyskanie nowych klientów.

- *Regulacje prawne w zakresie raportowania zrównoważonego*

Podczas panelu uczestnicy dowiedzieli się, jak regulacje w zakresie raportowania wpłyną na rynek i na firmy, kogo dokładnie będą dotyczyć, jakie są zewnętrzne oczekiwania instytucji finansowych, inwestorów i innych interesariuszy, a także czy odpowiednie zarządzanie obszarem ESG i raportowanie danych może stać się przewagą konkurencyjną. Paneliści dyskutowali nt. Dyrektywy CSRD, której celem jest zapewnienie, że zrównoważony rozwój i sprawozdawczość finansowa staną się równie ważne. Stosując ESRS, przedsiębiorstwa muszą ujawniać większy zakres, liczbę i szczegółowość informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem niż w przypadku poprzednich wymogów UE.

- *Standardy raportowania – wymogi Europejskich Standardów Raportowania Zrównoważonego Rozwoju (ESRS)*

Eksperti tego panelu wyjaśnili, czym są ESRS, jakich jednostek dotyczą oraz jakie zawierają wymogi w zakresie ujawnień i raportowania zrównoważonego rozwoju. Biegli rewidentzi będą zaangażowani do atestacji raportów zrównoważonego rozwoju sporządzanych przez ich klientów zgodnie z wymogami ESRS. Paneliści podkreślili, jak ważne jest, aby biegli rewidentzi już teraz rozpoczęli pozyskiwanie wiedzy i zapoznawali się z wymogami ESRS, aby odpowiedzialnie i z pełną wiedzą móc podejmować się zleceń atestacyjnych raportów zrównoważonego rozwoju.

- *Dyrektywa CSRD i jej wpływ na zawód biegłego rewidenta – „zielony audytor”*

Eksperti biorący udział w panelu poruszyli kwestie takie jak:

- praktyczne znaczenie równoważności wymogów dotyczących raportowania zrównoważonego rozwoju i sprawozdawczości finansowej;
- sposoby na zapewnienie wysokiej jakości usług atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju;
- główne wymogi wprowadzone przez Dyrektywę CSRD;
- opcje do rozważenia przez kraje członkowskie wraz z implementacją Dyrektywy;
- organizacja nadzoru nad atestacją raportów zrównoważonego rozwoju;
- planowane zmiany w postępowaniu kwalifikacyjnym w związku z implementacją Dyrektywy;
- założenia projektu Standardu ISSA 5000;
- wyzwania stojące przed biegłymi rewidentami w zakresie atestacji sprawozdań zrównoważonego rozwoju, dotychczasowe doświadczenia wynikające ze świadczenia tych usług w obecnym kształcie.

- *Zarządzanie jakością może być proste*

Podczas tego panelu zaprezentowane zostało narzędzie informatyczne do zarządzania firmą audytorską. W jego trakcie podkreślono, że żyjemy w czasach, gdy technologia wkracza do każdej dziedziny życia zawodowego i prywatnego, a przemiany, które zachodzą na świecie, oparte są na globalnej informatyzacji, a rynek audytorski nie jest wyjątkiem.

- *Zarządzanie jakością na poziomie zlecenia*

Uczestnicy panelu rozmawiali na temat praktycznych aspektów zastosowania KSKJ2 i KSB 220 (z) oraz doświadczeń z ich wdrożenia. Wskazali na nową perspektywę firmy audytorskiej o różnej organizacji na kwestię zastosowania standardów. Dyskutowali o korzyściach i problemach wynikających z korzystania ze standardów zarządzania jakością. Poruszono również aspekt roli i zakresu odpowiedzialności kluczowego biegłego rewidenta nadzorującego pracę członków zespołu wykonującego zlecenie.

- *Zmiany w Kodeksie Etyki*

Uczestnicy panelu rozmawiali o ostatnich zmianach w Kodeksie Etyki, korekcie PANA do Kodeksu, stanowisku PIBR, roli ustawy w świetle Kodeksu Etyki, systemowych problemach etycznych. Ekspertsi podkreślali, że 2023 r. to rok dużych zmian w Kodeksie Etyki, wynikających z dwóch faktów: wejścia w życie nowych standardów (w tym standardów zarządzania jakością firmy audytorskiej) oraz tzw. polonizacji, czyli uwzględnienia kluczowych aspektów regulacji i przepisów przy zastosowaniu rozwiązań Kodeksu. Zwrócili również uwagę, że wprowadzenie nowych standardów zarządzania jakością firmy audytorskiej spowodowało konieczność dostosowania tekstu Kodeksu Etyki, z uwzględnieniem stosownych zmian w zakresie funkcjonowania systemu zarządzania jakością, kontroli jakości innych elementów systemu. Wymagało to stworzenia nowych definicji, pojęć oraz wymogów zgodnych z pozostałymi wchodzącymi w życie standardami.

- *Aspekty praktycznego wykorzystania Standardu KSB 315 (Z) i ich wpływ na KSB 240*

Uczestnicy panelu dyskusyjnego pochylili się nad identyfikacją i oszacowaniem ryzyk istotnego zniekształcenia w kontekście zastosowania zmienionego Krajowego Standardu Badania 315. Paneliści podkreślali m.in., że proces identyfikacji i oszacowania ryzyka przez biegłego rewidenta nie jest liniowy, lecz ma charakter iteracyjny, dynamiczny i w dużym stopniu wiąże się z pozyskiwaniem i powiązaniem informacji z różnych źródeł. Czynniki ryzyka dotyczące jednostki, jej otoczenia ekonomicznego i regulacyjnego, systemu kontroli wewnętrznej są współzależne z pojęciami wchodzącymi w zakres wymogów dotyczących identyfikacji i oszacowania ryzyk istotnego zniekształcenia. Model ryzyka audytu, który był podstawą oceny ryzyka przez wiele lat, właściwie się nie zmienił, ale nowy standard wymaga teraz, aby ryzyko kontroli było rozpatrywane oddzielnie od ryzyka nieodłącznego.

- *Panel samorządowy*

Ekspertsi biorący udział w panelu poruszyli kwestie takie jak:

- 2023 rok – kolejny rok zmian w samorządzie;
- Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów, na którym poza wyborem władz został przyjęty Program działania na cztery lata;
- nowe wyzwania i obowiązki związane z wdrażaniem atestacji ESG;
- propozycje tworzenia dalszych dobrych praktyk audytu i zasad etyki.

W ciągu dwóch dni Konferencji wystąpienia wygłosiło 37 prelegentów. Z formuły hybrydowej skorzystało 220 osób, a stacjonarnie w wydarzeniu wzięły udział 183 osoby (bez prelegentów).

Patronami Konferencji byli: Ministerstwo Finansów, Polska Agencja Nadzoru Audytowego, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach oraz Sopotcka Akademia Nauk Stosowanych.

Udział w konferencji zaliczał 8 godzin ODZ z tematu „Raportowanie zrównoważone ESG – czym jest i jak zacząć je analizować” oraz 7 godzin samokształcenia biegłych rewidentów.

7. POZOSTAŁE WAŻNE UCHWAŁY KRBR

Wśród innych najbardziej istotnych decyzji podejmowanych przez KRBR w 2023 r. należy wymienić następujące (w kolejności chronologicznej):

→ kadencja 2019–2023

- Uchwała Nr 2546/46a/2023 w sprawie liczby delegatów z poszczególnych regionalnych oddziałów Polskiej Izby Biegłych Rewidentów na X Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów;
- Uchwała Nr 2610/47a/2023 w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie wysokości stawek wynagrodzenia za pełnienie funkcji w organach Polskiej Izby Biegłych Rewidentów i w innych podmiotach;
- Uchwała Nr 2611/47a/2023 w sprawie zasad przeprowadzania przetargów;
- Uchwała Nr 2612/47a/2023 w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie powołania Komisji organizacyjno-programowej X Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów;
- Uchwała Nr 2621/48/2023 w sprawie dokonania wyboru i ustalenia listy jednostek uprawnionych do szkolenia w ramach obowiązkowego doskonalenia zawodowego podlegających wizytacji w 2023 r.;
- Uchwała Nr 2663/48a/2023 w sprawie szczegółowych zasad ubiegania się o niższą składkę członkowską biegłych rewidentów;
- Uchwała Nr 2709/49a/2023 – 2711/49a/2023 w sprawie przyznania odznaki Polskiej Izby Biegłych Rewidentów;
- Uchwała Nr 2713/49a/2023 w sprawie zasad obiegu dokumentów finansowych w Polskiej Izbie Biegłych Rewidentów;
- Uchwała Nr 2714/49a/2023 w sprawie zwrotu kosztów dojazdu delegatów na X Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów;
- Uchwała Nr 2723/50/2023 w sprawie aktualizacji planu finansowego Polskiej Izby Biegłych Rewidentów na 2023 r.;
- Uchwała Nr 2724/50/2023 w sprawie akceptacji i włączenia do materiałów zjazdowych projektów dokumentów na X Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów;
- Uchwała Nr 2733/50a/2023 w sprawie powołania oraz trybu działania Komisji organizacyjno-programowej ds. Dorocznej Konferencji Audytingu w 2023 r.;
- Uchwała Nr 2735/50a/2023 – 2736/50a/2023 w sprawie przyznania odznaki Polskiej Izby Biegłych Rewidentów;
- Uchwała Nr 2737/50a/2023 w sprawie przyznania medalu;
- Uchwała Nr 2792/51/2023 w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie regulaminu gospodarki finansowej Polskiej Izby Biegłych Rewidentów;
- Uchwała Nr 2793/51/2023 w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie szczegółowych zasad ubiegania się o niższą składkę członkowską biegłych rewidentów;
- Uchwała Nr 2794/51/2023 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Polskiej Izby Biegłych Rewidentów za rok 2022;

- Uchwała Nr 2795/51/2023 w sprawie zasad tworzenia i wykorzystania funduszu celowego (działalność szkoleniowa);
- Uchwała Nr 2796/51/2023 w sprawie utworzenia funduszu celowego (działalność szkoleniowa);
- Uchwała Nr 2797/51/2023 w sprawie zasad tworzenia i wykorzystania funduszu celowego (tworzenie i doskonalenie narzędzi wspomagających pracę BR);
- Uchwała Nr 2798/51/2023 w sprawie utworzenia funduszu celowego (tworzenie i doskonalenie narzędzi wspomagających pracę BR);
- Uchwała Nr 2799/51/2023 w sprawie zasad tworzenia i wykorzystania funduszu celowego (organizacja DKA);
- Uchwała Nr 2800/51/2023 w sprawie utworzenia funduszu celowego (organizacja DKA);
- Uchwała Nr 2801/51/2023 w sprawie rozliczenia wyniku finansowego Polskiej Izby Biegłych Rewidentów za rok 2022;
- Uchwała Nr 2802/51/2023 w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania rocznego planu finansowego Polskiej Izby Biegłych Rewidentów za rok 2022.

→ kadencja 2023–2027

- Uchwała Nr 1/1/2023 w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie regulaminu działania Krajowej Rady Biegłych Rewidentów;
- Uchwała Nr 2/1/2023 w sprawie powołania oraz trybu działania Komisji ds. ewidencji;
- Uchwała Nr 3/1/2023 w sprawie powołania oraz trybu działania Komisji ds. finansowych;
- Uchwała Nr 4/1/2023 w sprawie powołania oraz trybu działania Komisji ds. standaryzacji usług świadczonych przez biegłych rewidentów;
- Uchwała Nr 5/1/2023 w sprawie powołania oraz trybu działania Komisji ds. szkoleń;
- Uchwała Nr 6/1/2023 w sprawie powołania oraz trybu działania Komisji do monitorowania i opiniowania aktów prawnych;
- Uchwała Nr 7/1/2023 w sprawie powołania oraz trybu działania Komisji ds. etyki;
- Uchwała Nr 8/1/2023 w sprawie powołania oraz trybu działania Komisji ds. organizacyjnych;
- Uchwała Nr 9/1/2023 w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie powołania oraz trybu działania Komisji organizacyjno-programowej ds. Dorocznej Konferencji Audyttingu w 2023 r.;
- Uchwała Nr 58/3/2023 w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie zasad procedowania uchwał zawierających przepisy regulacyjne;
- Uchwała Nr 59/3/2023 w sprawie wniesienia skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 21 czerwca 2023 r.;
- Uchwała Nr 60/3/2023 w sprawie określenia wysokości opłaty za rozpatrzenie wniosku o wpis do wykazu jednostek uprawnionych;

- Uchwała Nr 96/3a/2023 w sprawie wizytatorów upoważnionych do przeprowadzania w imieniu Krajowej Rady Biegłych Rewidentów wizytacji w jednostkach uprawnionych;
- Uchwała Nr 105/4/2023 w sprawie ustanowienia Krajowego Standardu Badania 600 (Zmienionego);
- Uchwała Nr 118/5/2023 w sprawie lokowania środków finansowych Polskiej Izby Biegłych Rewidentów;
- Uchwała Nr 119/5/2023 w sprawie przyjęcia procedury rozpatrywania wniosków biegłych rewidentów o wyrażenie zgody na odbycie obowiązkowego doskonalenia zawodowego w terminie późniejszym;
- Uchwała Nr 168/6a/2023 w sprawie udzielenia rekomendacji do Rady Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego;
- Uchwała Nr 169/6a/2023 w sprawie regulaminu działania Krajowej Rady Biegłych Rewidentów;
- Uchwała Nr 170/6a/2023 w sprawie wysokości składki członkowskiej biegłych rewidentów w 2024 r.;
- Uchwała Nr 172/6a/2023 w sprawie wpisu do wykazu jednostek uprawnionych;
- Uchwała Nr 183/7/2023 w sprawie przyznania odznaki Polskiej Izby Biegłych Rewidentów;
- Uchwała Nr 202/7a/2023 w sprawie wyrażenia opinii na temat Regulaminu działania Krajowej Komisji Rewizyjnej;
- Uchwała Nr 205/7a/2023 w sprawie okresu rozliczeniowego i minimalnej liczby godzin obowiązkowego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów;
- Uchwała Nr 207/7a/2023 w sprawie ustanowienia zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów;
- Uchwała Nr 210/8/2023 w sprawie przyjęcia planu finansowego Polskiej Izby Biegłych Rewidentów na 2024 rok;
- Uchwała Nr 211/8/2023 w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie zasad tworzenia i wykorzystania funduszu celowego;
- Uchwała Nr 212/8/2023 o zmianie uchwały w sprawie wykazu jednostek uprawnionych do szkolenia w ramach obowiązkowego doskonalenia zawodowego;
- Uchwała Nr 213/8/2023 w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania z działalności regionalnego oddziału Polskiej Izby Biegłych Rewidentów;
- Uchwała Nr 240/8a/2023 w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie ustanowienia zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów;
- Uchwała Nr 241/8a/2023 w sprawie przekazania na Fundusz Celowy na działalność szkoleniową 20% składek członkowskich biegłych rewidentów za 2022 r.

8. WYBRANE AKTYWNOŚCI NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM

Zjazd V4

Szczególne miejsce w działalności międzynarodowej PIBR zajmuje współpraca w ramach tzw. Porozumienia Wyszehradzkiego, które w 2001 r. podpisały izby biegłych rewidentów z: Polski (PIBR), Czech (KACR), Słowacji (SKAU) i Węgier (MKVK). Corocznie w kolejnych państwach odbywają się zjazdy prezesów tych organizacji, tzw. Zjazdy V4. Spotkania te są okazją do omówienia kluczowych spraw i inicjatyw dotyczących zawodu biegłego rewidenta na szczeblu krajowym, unijnym i międzynarodowym. Za szczególnie pozytywne należy uznać, że prezentowane i dyskutowane są nie tylko kwestie prawne, ale także sprawy praktyczne związane z profesją i samorządem biegłych rewidentów. Coroczne spotkania są bardzo przydatne dla rozwoju profesji, wymiany doświadczeń, tworzenia wspólnych rozwiązań i silnego stanowiska międzynarodowego. To jest także okazja do mniej formalnych rozmów i integracji.

W dniach **11-12 maja 2023 r.** w Trenczynie na Słowacji odbył się XXI Zjazd V4. Tematyka obrad objęła następujące zagadnienia:

- przegląd lokalnych usług atestacyjnych, nowe rodzaje usług oraz wymogi ustawodawstwa krajowego – analiza i benchmarking spektrum usług atestacyjnych w poszczególnych krajach V4, możliwości rynkowe, trendy w nowych usługach, współpraca z rządami itp.;
- role i obowiązki biegłych rewidentów – niezależność, nadzór regulacyjny, kontrola jakości, pozycja Izby (porównanie obowiązków i oczekiwań wobec biegłych rewidentów, zakres kontroli, rola Izby Biegłych Rewidentów, edukacja, atrakcyjność zawodu biegłego rewidenta, digitalizacja w audycie);
- wpływ obecnej sytuacji na badania ustawowe: wojna w Ukrainie, stagnacja rynkowa, koszty energii i inflacja (obserwacje, wyzwania, gorące tematy, digitalizacja w kontroli jakości audytu, inne);
- zasady zrównoważonego rozwoju – wdrażanie do krajowego ustawodawstwa (wyzwania i szanse, specyfika lokalnych wymagań).

Porozumienie pomiędzy PIBR a AchU

W 2022 r. doszło do licznych rozmów i spotkań pomiędzy Prezes KRBR Barbarą Misterską-Dragan a Tetianą Kamenską Prezes Izby Biegłych Rewidentów Ukrainy (The Auditors' Chamber of Ukraine – AchU). Ich celem było nawiązanie współpracy oraz analiza możliwości wzajemnego uznawania uprawnień biegłego rewidenta w Polsce i Ukrainie. W wyniku ustaleń w dniu **30 maja 2023 r.** doszło do podpisania – na drodze korespondencyjnej – porozumienia (ang. *Memorandum of Understanding* – MoU) pomiędzy PIBR a AchU.

Celem wzajemnej współpracy pomiędzy PIBR a AchU jest promowanie roli zawodu biegłego rewidenta, doskonalenie działań w interesie publicznym, doskonalenie ustawicznego rozwoju zawodowego członków obydwu organizacji zgodnie z międzynarodowymi standardami zawodowymi oraz promowanie integracji międzynarodowej poprzez nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów ze stowarzyszeniami zawodowymi z innych krajów i/lub międzynarodowymi organizacjami zawodowymi.

Polska Izba Biegłych Rewidentów i Izba Biegłych Rewidentów Ukrainy zobowiązały się do podejmowania działań będących przedmiotem wspólnego zainteresowania i wymiany informacji o aktualnych wyzwaniach zawodu, delegowania przedstawicieli na wydarzenia międzynarodowe organizowane przez sygnatariuszy porozumienia w celu podnoszenia swoich kwalifikacji i wymiany doświadczeń zawodowych, zapraszania przedstawicieli sygnatariuszy na konferencje, dyskusje przy okrągłym stole i seminaria dotyczące tematów ze wspólnych obszarów zainteresowania, a także konsultowania się i wspierania w ramach organizowanych międzynarodowych, regionalnych lub transgranicznych wydarzeń.

Umowa pomiędzy Belgijskim Instytutem Biegłych Rewidentów oraz Centrum Informacyjnym Audytu Przedsiębiorstw (ICCI) a Polską Izbą Biegłych Rewidentów

W dniu 30 maja 2023 r. została podpisana – na drodze korespondencyjnej – umowa pomiędzy Belgijskim Instytutem Biegłych Rewidentów [Het Instituut van de Bedrijfsrevisoren / L’Institut des Réviseurs d’Entreprises (IBR/IRE)] oraz Centrum Informacyjnym Audytu Przedsiębiorstw [Le Centre d’information du Révisorat d’entreprises – Informatiecentrum voor het Bedrijfsrevisoraat (ICCI)] z jednej strony a Polską Izbą Biegłych Rewidentów z drugiej strony. Celem niniejszego porozumienia było określenie warunków i środków bezpieczeństwa, na podstawie których ICCI udostępni Szablony (ang. *Templates*) ISQM dotyczące Międzynarodowych Standardów Zarządzania Jakością (MSZJ) i upoważni PIBR do korzystania z nich (bezpłatnie), na wyłączny użytek swoich członków.

Porozumienie między IBR/IRE, ICCI a PIBR powstało w celu opracowania najlepszych praktyk dla zawodu biegłego rewidenta zarówno w Belgii, jak i w Polsce. W myśl porozumienia Centrum Informacyjne Audytu Przedsiębiorstw zapewnia PIBR bezpłatny dostęp do opracowanych przy współpracy z IBR/IRE Szablonów dotyczących Międzynarodowych Standardów Zarządzania Jakością (ISQM) oraz zezwala na korzystanie z nich na własny i wyłączny użytek przez członków polskiego samorządu. Szablony te stanowią wsparcie dla firm audytorskich we wdrożeniu, realizacji zadań i zarządzaniu – zgodnie z MSZJ 1 – systemem wewnętrznej kontroli jakości i obejmują następujące komponenty:

- Komponent 0: Zarządzanie systemem zarządzania jakością
- Komponent 1: Ład korporacyjny i przywództwo
- Komponent 2: Stosowne wymogi etyczne
- Komponent 3: Akceptacja i kontynuacja relacji z klientem oraz konkretnych zleceń
- Komponent 4: Wykonywanie zlecenia
- Komponent 5: Zasoby
- Komponent 6: Informacje i komunikacja
- Komponent 7: Proces monitorowania i korygowania
- Komponent 8: Ocena system zarządzania jakością (SZJ)
- Komponent 9: Dokumentacja.

VIII Kongres Izby Biegłych Rewidentów w Rumunii

W dniu **27 października 2023 r.** Członek Krajowej Rady Biegłych Rewidentów Agnieszka Müller-Grządka wzięła udział online w VIII Kongresie Izby Biegłych Rewidentów Rumunii (CAFR), którego temat przewodni brzmiał: „Zrównoważony rozwój w sprawozdawczości finansowej – nowe wyzwania i szanse dla audytu finansowego”. Kongres był też okazją do obchodów narodowego dnia rumuńskiego audytora finansowego.

Spotkanie grupy roboczej IFAC ds. przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy

W dniu **7 listopada 2023 r.** Prezes Regionalnej Rady RO PIBR w Warszawie Justyna Beata Zakrzewska wzięła udział w spotkaniu grupy IFAC ds. przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy, tzw. AML Community of Practice, nowej inicjatywie IFAC skupiającej przedstawicieli organizacji członkowskich.

Posiedzenie Rady IFAC

W dniach **15–16 listopada 2023 r.** w Wiedniu odbyło się posiedzenie Rady IFAC (IFAC Council). Spotkanie odbyło się w formule hybrydowej – członkowie Rady, w skład której wchodzi upoważnieni przedstawiciele organizacji członkowskich IFAC, uczestniczyli w posiedzeniu osobiście w Wiedniu lub online. Polską Izbę Biegłych Rewidentów reprezentował Prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów Kamil Jesionowski, który uczestniczył w obradach w sposób zdalny.

Podczas posiedzenia Rady IFAC zostały zatwierdzone sprawozdania i raporty poszczególnych organów, grup i komitetów IFAC za ostatni rok oraz przyjęto nowych lub ponownie mianowano dotychczasowych członków Zarządu IFAC oraz Komitetu Nominacyjnego. Ponadto przyjęto nowe zawodowe organizacje księgowych w poczet członków IFAC, w tym:

- a) członków pełnoprawnych:
  - Ordem dos Contabilistas e Auditores de Moçambique (OCAM) – Mozambique,
  - Palestinian Association of Certified Public Accountants (PACPA) – Palestine;
- b) członka stowarzyszonego:
  - Namibia Institute for Professional Accountants (NIPA) – Namibia.

W trakcie posiedzenia odbyły się również dyskusje na temat: zrównoważonego rozwoju, atrakcyjności zawodu księgowego, roli zawodu księgowego w zwalczaniu korupcji, podnoszenia globalnego głosu zawodu w ustanawianiu standardów badania, usług atestacyjnych i etyki oraz sztucznej inteligencji w zawodzie.

Konferencja Izby Biegłych Rewidentów Ukrainy

W dniu **29 listopada 2023 r.** Prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów Kamil Jesionowski uczestniczył w konferencji Izby Biegłych Rewidentów Ukrainy (AChU), która w tym roku obchodziła również 30-lecie działalności. W swoim wystąpieniu Prezes KRBR podkreślił rolę ukraińskich biegłych rewidentów w odbudowywaniu kraju po zniszczeniach wojennych i kreowaniu odpowiedniego wizerunku Ukrainy jako miejsca do inwestowania. Ponadto wskazał na doświadczenia polskich biegłych rewidentów w zakresie budowania rynkowej gospodarki i wyraził chęć współpracy i transferu wiedzy z ukraińskimi partnerami.

Spotkanie członka RMSR i PIBR

W dniu **30 listopada 2023 r.** w Biurze PIBR w Warszawie Członkowie Krajowej Rady Biegłych Rewidentów: Agnieszka Müller-Grządka i Piotr Witek oraz przedstawiciele firm audytorskich wzięli udział w spotkaniu z Nickiem Andersonem, Członkiem Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości – RMSR (International Accounting Standards Board – IASB). Nick Anderson przedstawił aktualny plan prac IASB, omówił prowadzone przez IASB konsultacje i pokazał status prac nad regulacjami.

W okresie sprawozdawczym PIBR przetłumaczyła na język polski i umieściła na stronie internetowej samorządu (w sekcjach: „[e-Biblioteka](#)”, „[Współpraca międzynarodowa](#)” oraz „[Projekty standardów](#)”) wiele publikacji Międzynarodowej Federacji Księgowych (IFAC), w tym opracowań niezależnych rad ds. stanowienia standardów: Rady Międzynarodowych Standardów Badania i Usług Atestacyjnych (IAASB) oraz Rady Międzynarodowych Standardów Etyki dla Księgowych (IESBA).

Informacje na ten temat zostały zaprezentowane w pkt 2.1 niniejszego sprawozdania.

9. POZOSTAŁE WYBRANE AKTYWNOŚCI NA SZCZEBLU KRAJOWYM

W 2023 r. członkowie Krajowej Rady Biegłych Rewidentów brali udział w licznych wydarzeniach zarówno ogólnopolskich, jak i regionalnych. Uczestniczyli m.in. w debatach związanych z przyszłością rachunkowości, rewizji finansowej, a także raportowania w zakresie zrównoważonego rozwoju i audytu ESG. Kontynuowana była współpraca z uczelniami, jak również w ramach Porozumienia Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego. Poniżej przedstawione zostały wybrane ubiegłoroczne aktywności z udziałem KRBR.

III Konferencja Podatkowa

14 marca 2023 r. odbyła III Konferencja Podatkowa pod hasłem „System podatkowy a rozwój przedsiębiorczości” zorganizowana przez Instytut Finansów SGH we współpracy z Mazowieckim Oddziałem Krajowej Izby Doradców Podatkowych. W konferencji udział wzięli praktycy ze świata biznesu, naukowcy, a także przedstawiciele instytucji państwowych. Polska Izba Biegłych Rewidentów także była reprezentowana. Udział w dyskusji panelowej na temat „Atrakcyjność podatkowa Polski i wyzwania na przyszłość” wzięł Kamil Jesionowski, członek Krajowej Rady Biegłych Rewidentów.

8. Forum Rachunkowości w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie

18 maja 2023 r. odbyło się 8. Forum Rachunkowości zorganizowane przez Instytut Rachunkowości SGH pod hasłem „Taksonomia... i co dalej?”. Patronat nad wydarzeniem objęła Polska Izba Biegłych Rewidentów. W ramach dwóch paneli dyskusyjnych naukowcy oraz praktycy rozmawiali o zagadnieniach taksonomii w sprawozdawczości finansowej, zwłaszcza w kontekście obowiązku raportowania w XBRL i regulacji ESEF w odniesieniu do emitentów giełdowych oraz o zagadnieniach sprawozdawczości niefinansowej, z uwzględnieniem tzw. taksonomii UE, Dyrektywy CSDR i nowych Europejskich Standardów Raportowania Zrównoważonego Rozwoju (ESRS). Jednym z prelegentów była Monika Kaczorek, Zastępczyni Prezesa KRBR, która zabrała głos w panelu pt. „Taksonomia w sprawozdawczości finansowej: stan obecny i perspektywy na przyszłość”.

Współpraca z Uniwersytetem Zielonogórskim

26 maja 2023 r. Polska Izba Biegłych Rewidentów oraz Uniwersytet Zielonogórski podpisały porozumienie o współpracy obejmującej m.in. działania w obszarze dydaktyki i nauki, którego jednym z celów jest promocja zawodu biegłego rewidenta wśród studentów uczelni oraz uczniów szkół średnich planujących studia w Zielonej Górze. Dla obydwu instytucji podpisanie tej umowy ma duże znaczenie. Dla PIBR szczególnie ważna jest promocja zawodu wśród młodych ludzi w związku z malejącą liczbą biegłych rewidentów. Natomiast dla Uniwersytetu ważna jest współpraca z instytucją zewnętrzną, która zachęca kandydatów do podjęcia nauki na uczelni.

VI Samorządowe Forum Regionów PIBR

29 maja 2023 r. odbyło się Samorządowe Forum Regionów (dalej: „SFR”) na temat „Roli regionalnych oddziałów PIBR w budowie nowoczesnego samorządu” z udziałem przedstawicieli KRBR i nowych władz Regionalnych Oddziałów PIBR. Służyło ono omówieniu zmian w Statucie PIBR i ich wpływu na pracę oddziałów. Ważną częścią spotkania była dyskusja, podczas której przedstawiciele regionalnych rad dzielili się doświadczeniami, opiniami i pomysłami związanymi z funkcjonowaniem regionalnych oddziałów.

Spotkanie otworzyła Prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów, która omówiła formułę spotkań i przedstawiła zagadnienia omawiane podczas wcześniejszych spotkań. Jak zaznaczyła, spotkania te służyły wymianie informacji i opinii pomiędzy KRBR a Regionalnymi Oddziałami, ale także pobudzały dyskusję na tematy ważne dla całego samorządu. Prezes KRBR podkreśliła, jak ważne jest płynne przekazanie dorobku obecnej Krajowej Rady na rzecz KRBR wybranej na nową kadencję oraz jak istotne jest ułatwienie rozpoczęcia pracy członkom nowych władz Regionalnych Oddziałów PIBR, zwłaszcza że niektórzy z nich dopiero zaczynają pracę we władzach samorządu. Jak powiedziała, SFR sprawdziło się jako platforma wymiany wiedzy i pomysłów. Podała pod rozwagę, jak często w przyszłości powinny się odbywać te spotkania i jaka powinna być ich tematyka.

W drugiej części spotkania członkowie KRBR zaangażowani w prace Komisji ds. statutu, Joanna Chwaścikowska-Karwacka (przewodnicząca komisji) i Kamil Jesionowski (członek komisji), omówili formalne warunki funkcjonowania Regionalnych Oddziałów PIBR. W swojej prezentacji dużo uwagi poświęcili zmianom, które zostały wprowadzone w Statucie PIBR w 2022 r. i ich wpływowi na funkcjonowanie RO PIBR. Pokazali między innymi, jakie kompetencje mają poszczególne organy władz regionalnych i w dużym skrócie przedstawili zasady gospodarki finansowej oddziałów.

Ostatnia część VI Samorządowego Forum Regionów PIBR przeznaczona była na dyskusję, zgłaszanie pomysłów, pytań i wymianę doświadczeń. W wystąpieniach prezesów Regionalnych Oddziałów szczególnie często pojawiała się kwestia działań związanych ze współpracą z uczelniami w celu zachęcania młodych osób do dołączenia do zawodu. Dużo uwagi poświęcono także kwestii współpracy pomiędzy oddziałami, w tym wspólnej organizacji szkoleń, konferencji czy wymiany informacji o szkoleniach organizowanych w poszczególnych oddziałach. Uczestnicy Forum byli zgodni, że konieczne jest rozwijanie współpracy i komunikacji w celu dzielenia się opiniami i sukcesami, dobrymi praktykami i informacjami m.in. o podejmowanych inicjatywach i szkoleniach. Jak można było wywnioskować z dyskusji, inicjatywa SFR okazała się potrzebna, a uczestnicy spotkania potwierdzili chęć kontynuowania tej formy komunikacji.

Spotkanie zakończyła Prezes KRBR, która podsumowała spotkanie, podkreśliła wagę zapewnienia platformy do wymiany informacji między KRBR i Regionalnymi Oddziałami PIBR, podziękowała za udział, otwartość i aktywność oraz życzyła członkom nowych władz RO, aby ich entuzjazm przekuł się na sukcesy i by z pasją realizowali zadania na rzecz biegłych rewidentów.

Kongres Kompas ESG

1 czerwca 2023 r. zorganizowany został w Warszawie pierwszy Kongres Kompas ESG, unikalne spotkanie polskich i międzynarodowych liderów zmian w dziedzinie zrównoważonego rozwoju, mające na celu m.in. wymianę doświadczeń. Partnerem honorowym konferencji była PIBR. Kongres był kolejnym wydarzeniem organizowanym w ramach projektu Kompas ESG, który został uruchomiony w 2022 r. z inicjatywy Pracodawców RP i ma na celu upowszechnianie wśród polskich przedsiębiorstw wiedzy na temat czynników ESG, dzięki m.in. spotkaniom organizowanym w formule okrągłych stołów.

W panelu dyskusyjnym „Polskie doświadczenia w obszarze ładu korporacyjnego – od małych do największych Spółek – w praktyce zarządów i rad nadzorczych” udział wzięła Barbara Mistowska-Dragan, Prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów.

Gościnnie na Zjeździe Stowarzyszenia Księgowych w Polsce

21 czerwca 2023 r. Prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów Kamil Jesionowski wystąpił podczas XXIII Krajowego Zjazdu Delegatów Stowarzyszenia Księgowych w Polsce. W swoim przemówieniu podkreślił bliskie relacje łączące środowiska biegłych rewidentów i księgowych oraz bliską współpracę między reprezentującymi ich organizacjami. Mówiąc o ważnych dla obu zawodów czynnikach, wskazał na dużą zmienność przepisów jako jedną z największych bolączek profesji księgowych i biegłych rewidentów, których zadaniem jest zapewnianie bezpieczeństwa obrotu gospodarczego w Polsce.

Wspólne akcje z samorządami zawodów zaufania publicznego

- Akcja charytatywna na rzecz Ukrainy

W styczniu 2023 r. PIBR zachęcała wraz z innymi członkami tworzącymi Ogólnopolskie Porozumienie Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego do włączenia się do akcji charytatywnej „Razem odbudujemy szpital w Izium – Samorzady Zawodów Zaufania Publicznego dla Ukrainy”.

- I Konferencja Ogólnopolskiego Porozumienia Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego

12 września 2023 r. odbyła się w formule hybrydowej I Konferencja OPSZZP pod hasłem „Zawody zaufania publicznego: etyka, autonomia i społeczna odpowiedzialność”. Podczas wydarzenia odbyły się trzy debaty z udziałem przedstawicieli samorządów na tematy kluczowe dla zawodów zaufania publicznego: tajemnicy zawodowej, samorządności i roli zawodów zaufania publicznego w społeczeństwie.

W panelu dotyczącym tajemnicy zawodowej wzięła udział Joanna Chwaścikowska-Karwacka, Zastępca Prezesa KRBR, która podkreśliła, że warunkiem pozyskania i utrzymania zaufania ze strony klientów i społeczeństwa jest dochowanie tajemnicy informacji pozyskanych w trakcie badania. Prawo do zachowania tej tajemnicy daje ustawa obowiązująca biegłych rewidentów i firmy audytorskie, Kodeks Etyki, a także unijna dyrektywa. Zaznaczyła, że wykonywanie zawodu biegłego rewidenta łączy się z obowiązkiem spełnienia wielu warunków merytorycznych i etycznych, ale również z obowiązkiem zachowania tajemnicy. Joanna Chwaścikowska-Karwacka przypomniała, że biegli rewidenci, jako jedyny zawód zaufania publicznego, ma nad sobą ustanowiony nadzór. W jego ramach Polska Agencja Nadzoru Audytowego ma prawo dostępu do wybranych akt badań. Mówiła także o dylematach związanych z decyzją, w jakiej formie akta badań mają być przechowywane – w sposób rozproszony w poszczególnych firmach audytorskich czy w jednym centralnym rejestrze.

- II Piknik Rodzinny Zawodów Zaufania

16 września 2023 r. odbył się w Warszawie II Piknik Rodzinny Zawodów Zaufania. Wydarzenie objął honorowym patronatem Prezydent m.st. Warszawy. Organizatorami wydarzenia były samorzady zawodów zaufania publicznego, w tym PIBR oraz Krajowa Izba Radców Prawnych, Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych, Polska Izba Inżynierów Budownictwa, Krajowa Izba Lekarsko-Weterynaryjna, Krajowa Rada Komornicza, Polska Izba Rzeczników Patentowych, Krajowa Izba Doradców Podatkowych, Krajowa Izba Diagnostów Laboratoryjnych, Krajowa Izba Fizjoterapeutów, Krajowa Rada Kuratorów.

Na stoisku PIBR można było porozmawiać o zawodzie i skorzystać z atrakcji przygotowanych przez Izbę. Przez cały czas obecna była Agnieszka Pasek-Wujek, Sekretarz Krajowej Rady Biegłych Rewidentów, która zarówno przez cały czas trwania pikniku udzielała informacji na stoisku, jak również udzieliła specjalnego wywiadu na scenie, podczas którego zapoznawała zgromadzonych z zawodem biegłego rewidenta. Dla starszych uczestników pikniku przygotowany został przewodnik po zawodzie, a dla młodszych – specjalna ulotka o zawodzie biegłego rewidenta z rodzinną krzyżówką, za rozwiązanie której można było odebrać nagrodę. Wśród licznej grupy odwiedzających stoisko PIBR byli też biegli rewidentzi z Regionalnego Oddziału PIBR w Warszawie oraz z Suwałk.

- **Pierwsze spotkanie samorządów zawodów zaufania publicznego pod przewodnictwem lekarzy**

4 grudnia 2023 r. odbyło się pierwsze spotkanie OPSZZP pod przewodnictwem Naczelnej Izby Lekarskiej. Omawiane były kluczowe tematy na otwarcie kadencji, w tym m.in. propozycja powołania zespołów tematycznych na bieżąco analizujących problemy danego środowiska zawodowego i reagujących na nie. KRBR reprezentował Prezes Kamil Jesionowski.

70. Ogólnopolski Zjazd Katedr Rachunkowości

27–29 września 2023 r. zorganizowany został Jubileuszowy Ogólnopolski Zjazd Katedr Rachunkowości pod hasłem „Kolonizacja rachunkowości: obszary-narzędzia-perspektywy”. Polska Izba Biegłych Rewidentów była jednym z patronów wydarzenia, odbywającego się w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie.

Prezes KRBR Kamil Jesionowski uczestniczył w panelu dyskusyjnym „Granice rachunkowości z perspektywy kluczowych krajowych organizacji zawodowych w obszarze rachunkowości”. W swoich wypowiedziach odnosił się do pytania o to, jak dynamika prawa bilansowego zmienia zawód biegłego rewidenta. Mówił również o tym, czy można zarysować kompetencyjne granice dla profesji biegłego rewidenta.

Konferencja o sprawozdawczości finansowej miast

28–29 września 2023 r. odbyła się konferencja „Czego oczekują, czyli sprawozdawczość finansowa miast”, współorganizowana przez Regionalny Oddział PIBR w Łodzi. Tematem spotkania był bilans skonsolidowany jednostek samorządu terytorialnego. Podczas konferencji, którą prowadziła Agnieszka Kryśkiewicz-Burnos, Prezes Regionalnej Rady RO PIBR w Łodzi oraz Zastępca Prezesa Krajowej Rady Biegłych Rewidentów, odbyły się panele dyskusyjne oraz debata, w której sędziami byli Kamil Jesionowski, Prezes KRBR, oraz Zbigniew Radek, Prezes Regionalnej Rady RO PIBR w Kielcach. Udział w wydarzeniu wzięli także przedstawiciele Ministerstwa Finansów oraz organizacji samorządu terytorialnego.

Warsztaty dla krajów Bałkanów Zachodnich z udziałem KRBR

3–4 października 2023 r. Centrum ds. Reformy Raportowania Finansowego Banku Światowego zorganizowało w Warszawie we współpracy z PANA warsztaty studyjne w ramach programu REPARIS for SMEs dla przedstawicieli krajów Bałkanów Zachodnich aspirujących do dołączenia do Unii Europejskiej. Wśród omawianych tematów znalazły się takie zagadnienia, jak rola samorządu biegłych rewidentów, zakres nadzoru nad zawodem i znaczenie profesji dla gospodarki. Przedstawiciele KRBR: Kamil Jesionowski, Klaudia Hałas oraz Joanna Chwaścikowska-Karwacka wzięli udział w jednym z paneli i podzielili się doświadczeniami polskiego samorządu oraz odpowiadali na pytania wystanników Albanii, Bośni i Hercegowiny, Kosowa, Czarnogóry, Macedonii Północnej i Serbii.

XVIII edycja konkursu „The Best Annual Report” pod patronatem PIBR

12 października 2023 r. odbyła się w Sali Notowań budynku Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie gala finałowa konkursu „The Best Annual Report”. W wydarzeniu wzięł udział Kamil Jesionowski, Prezes KRBR, który wręczył I nagrodę główną w kategorii przedsiębiorstwa oraz wyróżnienia specjalne dla laureatów The Best of The Best.

Organizatorem konkursu jest Instytut Rachunkowości i Podatków. Polska Izba Biegłych Rewidentów, podobnie jak w poprzednich latach, była patronem honorowym tego przedsięwzięcia, którego celem jest promowanie raportów rocznych o największej wartości użytkowej dla akcjonariuszy i inwestorów. W konkursie biorą udział spółki z rynku regulowanego, które sporządzają skonsolidowane sprawozdania finansowe wg MSSF/MSR oraz spółki z rynku alternatywnego, raportujące wg ustawy o rachunkowości lub MSSF/MSR.

XIX Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Zawodowa w Poznaniu

16 listopada 2023 r. odbyła się XIX Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Zawodowa w Poznaniu na temat „Przychody ze sprzedaży – wyzwania i zagrożenia dla rachunkowości i audytu”. Organizatorami byli Regionalny Oddział Polskiej Izby Biegłych Rewidentów w Poznaniu, Katedra Rachunkowości i Rewizji Finansowej oraz Studenckie Koło Naukowe „Konto” Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów uczestniczył w panelu dyskusyjnym poświęconym przychodom z umów z klientami.

Spotkanie na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego

29 listopada 2023 r. Zastępca Prezesa KRBR Agnieszka Kryśkiewicz-Burnos spotkała się ze studentami pierwszego roku studiów magisterskich o specjalności „Audyt oszustw i nadużyć finansowych” na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego. Opowiedziała o zadaniach wykonywanych przez biegłych rewidentów, opisała ścieżkę edukacyjną prowadzącą do wykonywania zawodu i przedstawiła możliwości związane z wykonywaniem profesji biegłego rewidenta.

Spotkanie z Członkiem Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości

30 listopada 2023 r. odbyło się w Biurze PIBR spotkanie z Nickiem Andersonem, Członkiem Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości – RMSR (International Accounting Standards Board – IASB), w którym uczestniczyli członkowie KRBR: Agnieszka Müller-Grządka i Piotr Witek oraz przedstawiciele firm audytorskich. Nick Anderson przedstawił aktualny plan prac IASB, omówił prowadzone przez IASB konsultacje i pokazał status prac nad regulacjami.

XXXI Konferencja Naukowo-Zawodowa we Wrocławiu

7 grudnia 2023 r. po raz 31. we Wrocławiu odbyła się doroczna Konferencja Naukowo-Zawodowa organizowana przez Regionalny Oddział PIBR we Wrocławiu we współpracy z Katedrą Rachunkowości Finansowej, Podatków i Audytu Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Patronat honorowy nad wydarzeniem objął Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu prof. dr hab. Andrzej Kaleta.

Konferencja skupiła się wokół tematu „Standardy a praktyka – wyzwania stojące przed biegłymi rewidentami”. Jeden z paneli dyskusyjnych poświęcony był nowemu Kodeksowi etyki. Na ten temat rozmawiali Kamil Jesionowski, Prezes KRBR; Joanna Chwaścikowska-Karwacka, Zastępca Prezesa KRBR i Zastępca Prezesa Regionalnej Rady RO PIBR we Wrocławiu oraz Agnieszka Kryśkiewicz-Burnos, Zastępca Prezesa KRBR i Prezes Regionalnej Rady RO PIBR w Łodzi.

Podczas konferencji Prezes KRBR oraz Prezes Regionalnej Rady RO PIBR we Wrocławiu Piotr Łyskawa wręczyli pięć brązowych odznak PIBR, przyznanych jako wyraz uznania za pracę na rzecz samorządu.

11. Międzynarodowa Konferencja i Jubileusz 50-lecia pracy zawodowej dr Danuty Krzywdy

11-12 grudnia 2023 r. Katedra Rachunkowości Finansowej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie oraz Międzynarodowe Stowarzyszenie Edukacji i Badań nad Rachunkowością (IAAER) zorganizowały 11. Międzynarodową Konferencję na temat: „Financial Reporting and Auditing: Challenges of a Transformation Era”.

Polska Izba Biegłych Rewidentów była patronem merytorycznym wydarzenia. Wśród głównych tematów konferencji była sprawozdawczość zrównoważonego rozwoju. W panelu poświęconym temu zagadnieniu swoją wiedzą i opiniami podzieliła się Agnieszka Müller-Grządka, członek Krajowej Rady Biegłych Rewidentów.

Patronaty udzielone przez PIBR w 2023 r.

W 2023 r. PIBR był patronem lub partnerem wydarzeń powiązanych z misją samorządu i obszarem działania biegłych rewidentów, w tym m.in. następujących przedsięwzięć:

- 8. Forum Rachunkowości w SGH, 18 maja 2023 r.
- Doroczna konferencja Instytutu Audytorów Wewnętrznych IIA Polska, 14 czerwca 2023 r.
- Ogólnopolski Zjazd Katedr Rachunkowości w Warszawie, SGH, 27-29 września 2023 r.
- XVIII edycja konkursu „The Best Annual Report”; gala 12 października 2023 r.
- Konkurs Mistrz Finansów Publicznych, finał 20 listopada 2023 r.
- XV Forum Finansów Publicznych w Toruniu, 20-22 listopada 2023 r.,
- AICPA & CIMA Awards Night & Christmas Party, 6 grudnia 2023 r.
- II edycja Forum Innowatorów ESG, 6-7 grudnia 2023 r.
- 11. Międzynarodową Konferencja nt. „Financial Reporting and Auditing: Challenges of a Transformation Era”, UEK, 11-12 grudnia 2023 r.
- Partner 4. edycji badania LEXOMETR Prawno-Gospodarczy.

10. X KRAJOWY ZJAZD BIEGŁYCH REWIDENTÓW

W dniach 12-14 czerwca 2023 r. w Jachrance k. Warszawy odbył się X Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów (dalej: „X KZBR” lub „Zjazd”). Na Przewodniczącego X KZBR wybrany został Jan Letkiewicz. Przedmiotem obrad Zjazdu, poza wyborem władz samorządu na nową kadencję (2023-2027) oraz przyjęciem programu działania PIBR na te lata, było m.in. zatwierdzenie sprawozdań organów PIBR z działalności z zakończonej kadencji, a także udzielenie absolutorium członkom ustępujących organów samorządu.

X KZBR wybrał, w wyborach bezpośrednich, na Prezesa KRBR Kamila Jesionowskiego. W dalszej kolejności Zjazd zdecydował o wyborze następujących osób do organów samorządu na nadchodzącą kadencję (organy konstituowały się w trakcie obrad X KZBR, po dokonaniu wyboru członków do danego organu):

Krajowa Rada Biegłych Rewidentów

- Joanna Chwaścikowska-Karwacka – zastępca prezesa
- Agnieszka Kryśkiewicz-Burnos – zastępca prezesa
- Danuta Drobnik – skarbnik
- Agnieszka Pasek-Wujek – sekretarz
- Jarosław Dac
- Klaudia Hałas
- Agnieszka Müller-Grządka
- Dawid Napierała
- Mirosław Szmigielski
- Piotr Witek

Krajowa Komisja Rewizyjna

- Barbara Misterska-Dragan – przewodnicząca
- Monika Kaczorek – zastępca przewodniczącej
- Małgorzata Wojtczak
- Władysław Lis
- dr Grzegorz Skątecki

Krajowy Sąd Dyscyplinarny

- Stefan Wójcicki – przewodniczący
- Dorota Mikulska – zastępca przewodniczącego
- Danuta Boniecka
- Wiktoria Braun
- Andrzej Karpiak

- Andrzej Kuligiewicz
- Cezary Pawelczak
- Tomasz Pietrzak

Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny

- Ewa Sobińska

Zastępcy Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego

- Wiesława Bagińska-Rusek
- Małgorzata Grzejszczak
- Wojciech Jamróż
- Ireneusz Kurczyna
- Krystyna Sakson.

X Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów podjął następujące uchwały:

- Nr 1/2023 z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie Regulaminu obrad X Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów,
- Nr 2/2023 z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania z działalności Krajowej Rady Biegłych Rewidentów w kadencji 2019–2023,
- Nr 3/2023 z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania z działalności Krajowej Komisji Rewizyjnej w kadencji 2019–2023,
- Nr 4/2023 z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania z działalności Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w kadencji 2019–2023,
- Nr 5/2019 z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania z działalności Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego w kadencji 2019–2023,
- Nr od 6/2023 do 20/2023 w sprawie udzielenia absolutorium za pełnienie funkcji w Krajowej Radzie Biegłych Rewidentów w kadencji 2019–2023,
- Nr od 21/2013 do 25/2023 w sprawie udzielenia absolutorium za pełnienie funkcji w Krajowej Komisji Rewizyjnej w kadencji 2019–2023,
- Nr od 26/2019 do 34/2019 w sprawie udzielenia absolutorium za pełnienie funkcji w Krajowym Sądzie Dyscyplinarnym w kadencji 2019–2023,
- Nr 35/2019 w sprawie udzielenia absolutorium za pełnienie funkcji Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego w kadencji 2019–2023,
- Nr 36/2019 w sprawie udzielenia absolutorium za pełnienie funkcji w Krajowym Sądzie Dyscyplinarnym w kadencji 2015–2019,
- Nr 37/2023 z dnia 13 czerwca 2023 r. w sprawie zmiany Regulaminu obrad X Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów,
- Nr 37a/2023 z dnia 13 czerwca 2023 r. w sprawie liczby członków w organach PIBR,
- Nr 38/2023 z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie Programu działania Polskiej Izby Biegłych Rewidentów w latach 2023–2027.

11. KRAJOWY RZECZNIK PRAW BIEGŁEGO REWIDENTA (KRPBR)

Szczegółowe zasady działania KRPBR określał Regulamin działania KRPBR:

- do dnia 9 marca 2023 r. – przyjęty Uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów (KRBR) nr 3593/54/2019, zmienioną Uchwałą nr 1132/17a/2020, a następnie
- od 9 marca 2023 r. nowy Regulamin działania KRPBR, przyjęty – na wniosek KRPBR w związku ze zmianą Statutu PIBR jw. – Uchwałą KRBR nr 2665/48a/2023 z dnia 9 marca 2023 r., co do której PANA pismem z dnia 7 czerwca 2023 r. stwierdziła, że „nie znaleziono przesłanek do jej zaskarżenia do sądu administracyjnego”. Ponadto w piśmie tym zamieszczono kilka sugestii do ewentualnego doprecyzowania zapisów Regulaminu.

W 2023 r. zadania wynikające ze statutu PIBR oraz Regulaminu działania KRPBR Rzecznik realizował w dwuosobowym składzie: Władysław Fałowski – KRPBR, Józef Kuszneruk – zastępca KRPBR.

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. KRPBR zrealizował zadania:

1. Monitorowanie uregulowań prawnych pod kątem ochrony praw biegłych rewidentów oraz sygnalizowanie pozostałym organom Izby potrzeby zmian tych uregulowań; w tym podzadania (zadania szczegółowe – wykonawcze):

1.1. Udział w pracach KRBR

Rzecznik brał udział we wszystkich posiedzeniach KRBR, był aktywnym członkiem Komisji standaryzacji i innych zespołów.

Zastępca KRPBR uczestniczył w posiedzeniach Komisji statutowej, Komisji ds. opiniowania aktów prawnych oraz Komisji ds. etyki.

1.2. Akcentowanie problemu skalowalności w stosowaniu standardów kontroli jakości oraz standardów badania i innych usług (z uwzględnieniem art. 65 Ustawy) i projektu nowego Standardu dla badań Mniej Złożonych Jednostek (LCE).

Rzecznik, uczestnicząc w Komisji KRBR ds. standaryzacji, w sposób szczególny akcentował problemy skalowalności standardów z punktu widzenia różnych firm audytorskich i różnych badanych jednostek. Rzecznik zwracał uwagę na problemy tworzenia komunikatów i innych informacji „czytelnych” dla biegłych rewidentów funkcjonujących w małych i średnich firmach audytorskich.

1.3. Działania zmierzające do tego, by pojęcie „Biegły rewident senior” nie było tylko zapisem bez znaczenia w Ustawie (uaktywnienie w tym zakresie RO).

W tej kwestii Rzecznik m.in. zwrócił się pismem z dnia 17 marca 2023 r. (Ns-Wew/000135/2023) do Prezes KRBR i członków KRBR z postulatem, aby zintensyfikować działania dla umożliwienia „wiekowym” i nierzadko schorowanym biegłym rewidentom godnego odejścia z zawodu.

1.4. Sygnalizowanie organom Izby potrzeb zmian istniejących uregulowań wewnętrznych Izby.

Zgłoszone do Rzecznika uwagi, wnioski i postulaty zostały przez Rzecznika przeanalizowane w aspekcie ich szerszego znaczenia dla środowiska biegłych rewidentów. W ich wyniku Rzecznik:

- a) w porozumieniu z komórką prawną opracował i zamieścił na stronie internetowej PIBR – w zakładce KRPBR – komunikat nr 3 z dnia 10 maja 2023 r. wyjaśniający kwestię możliwości równoczesnego karania w postępowaniu dyscyplinarnym i postępowaniu administracyjnym;
- b) w porozumieniu z komórką prawną opracował i zamieścił na stronie internetowej PIBR – w zakładce KRPBR – komunikat nr 4 z dnia 28 czerwca 2023 r. wyjaśniający kwestię powiązań w kontekście art. 57 ust. 2 pkt 8 Ustawy.

2. Monitorowanie procedur stosowanych do postępowania dyscyplinarnego lub administracyjnego wobec biegłych rewidentów i firm audytorskich oraz sposobu jego prowadzenia, a także linii orzeczniczej w tych sprawach, oraz kierowanie wystąpień w tym zakresie do właściwych organów Izby, w tym podzadania:

2.1. Monitorowanie publikacji PANA dotyczących procedur i wyników kontroli w aspekcie wyphywających stąd wniosków dla PIBR oraz inicjowanie doskonalenia zawodowego w tym zakresie (zgłaszanie tematów do ODZ).

2.2. Monitorowanie postępowania dyscyplinarnego i administracyjnego prowadzonego przez KR D, KSD i KRBR na podstawie rocznych sprawozdań tych organów – w aspekcie wyphywających stąd wniosków dla PIBR; wymiana doświadczeń z KR D i KSD.

Nie odnotowano problemów w tym zakresie.

2.3. Monitorowanie postępowania dyscyplinarnego i administracyjnego prowadzonego przez PANA – na podstawie informacji upublicznianych przez PANA – w aspekcie wyphywających stąd wniosków dla PIBR.

2.4. Przekazywanie na spotkaniach KRPBR z przedstawicielami KRPBR w RO oraz na Forum RO informacji o wynikach monitorowania określonego w pkt 2.2 i 2.3.

Publikacje PANA dotyczące rocznego sprawozdania oraz wyników kontroli FA były przez PANA szczegółowo prezentowane środowisku biegłych rewidentów.

W związku z tymi publikacjami, mającymi charakter ogólny, Rzecznicy wystąpili pismem z dnia 3 listopada 2022 r. do przedstawicieli KRPBR w RO PIBR o zgłaszanie ewentualnych uwag w związku z kontrolami prowadzonymi przez PANA. Kwestie te były dyskutowane w dniu 20 stycznia 2023 r. podczas spotkania KRPBR z przedstawicielami KRPBR w RO PIBR.

3. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych związanych z ochroną praw biegłych rewidentów, w tym podzadania:

3.1. Aktualizacja strony internetowej Izby w zakładce „Organy PIBR” – podzakładka „Krajowy Rzecznik Praw Biegłych Rewidentów” – informacji o działalności KRPBR.

W uruchomionej na stronie internetowej Izby zakładce „Krajowy Rzecznik Praw Biegłego Rewidenta” w 2023 r. umieszczono m.in. aktualne informacje dotyczące zadań KRPBR, nowy Regulamin działania KRPBR, Sprawozdanie z działalności KRPBR za 2022 r. i Plan działalności KRPBR na okres styczeń–czerwiec 2023 r. oraz dwa Komunikaty Rzecznika (nr 3 i nr 4).

- 3.2. Bieżąca obsługa zakładki „Kontakt z KRPBR” na stronie internetowej Izby dostępnej dla biegłych rewidentów po zalogowaniu, umożliwiającej zainteresowanym bezpośredni kontakt z Rzecznikiem, a w szczególności kierowanie do Rzecznika problemów nurtujących środowisko.
- 3.3. Współpraca z powołanymi w RO przedstawicielami RO do współpracy z Rzecznikiem, w szczególności w zakresie uruchomienia konsultacji i innych form wsparcia dotyczących przygotowania się FA do kontroli i przebiegu kontroli.
- 3.4. Wsparcie Centrum Edukacji PIBR w zakresie przygotowania szkoleń specjalistycznych na dotyczące BR i FA tematy: Postępowanie kontrolne, Postępowanie dyscyplinarne i Postępowanie administracyjne.
- 3.5. Współpraca z Komisją Szkoleniową i Centrum Edukacji w zakresie tematyki szkoleń, materiałów szkoleniowych dot. praktycznych aspektów ODZ.

Rzecznik współpracował z Komisją szkoleniową i Centrum Edukacji w zakresie tematyki szkoleń, materiałów szkoleniowych.

4. Udzielanie wsparcia biegłym rewidentom w zakresie rozwiązywania spraw spornych, w tym podzadania:

- 4.1. Udzielanie wsparcia biegłym rewidentom w zakresie rozwiązywania spraw spornych przy zastosowaniu alternatywnych metod rozwiązywania sporów – jeżeli wystąpią takie spory.

W roku 2023 żadnych potrzeb w powyższym zakresie do KRPBR nie zgłoszono.

- 4.2. Działanie na rzecz szybkiego ujawniania sporu przez zainteresowane strony przedstawicielom KRPBR w RO oraz udzielanie w tym zakresie niezbędnego wsparcia na miejscu, a w razie potrzeby – przy współpracy z KRPBR.

W roku 2023 żadnych potrzeb w powyższym zakresie do KRPBR nie zgłoszono.

Nie zaistniała również konieczność zaangażowania się Rzecznika w prowadzone postępowania w charakterze przedstawiciela społecznego.

5. Inne działania, w tym:

- 5.1. Sfinalizowanie prac nad projektem nowego Regulaminu działania KRPBR; przekazanie projektu KRBR.

Wypracowany przez KRPBR projekt nowego Regulaminu działania KRPBR został przyjęty Uchwałą KRBR nr 2665/48a/2023 z dnia 9 marca 2023 r., co do której PANA pismem z dnia 7 czerwca 2023 r. stwierdziła, że „nie znaleziono przesłanek do jej zaskarżenia do sądu administracyjnego”. Ponadto w piśmie tym zamieszczono kilka sugestii do ewentualnego doprecyzowania zapisów Regulaminu. Do sugestii tych Rzecznik odniósł się w piśmie do Prezesa KRBR z dnia 30 czerwca 2023 r.

- 5.2. Organizowanie posiedzeń Rzeczników, z ewentualnym udziałem zaproszonych gości.

W roku 2023 do listopada włącznie odbyło się osiem posiedzeń, podczas których omawiano m.in. stan i sposób realizacji działań wynikających z Planu działań KRPBR.

- 5.3. Przedłożenie Krajowej Radzie Biegłych Rewidentów rocznego sprawozdania z działalności (do dnia 31 marca).

Roczne sprawozdanie z działalności KRPBR za rok 2022 zostało przekazane KRBR w dniu 18 marca 2023 r. i opublikowane na stronie internetowej PIBR.

- 5.4. Udział w opracowywaniu budżetu PIBR – w części dotyczącej KRPBR.

12. INFORMACJA NT. BIURA POLSKIEJ IZBY BIEGŁYCH REWIDENTÓW (W TYM ETATY, KTÓRE ZOSTAŁY PRZEZNACZONE NA REALIZACJĘ ZADAŃ W RAMACH NADZORU PUBLICZNEGO)

Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2023 r.	
dyrektor Biura	1 etat
z-ca dyrektora Biura ds. finansowych – główny księgowy i kierownik Działu Finansowego i Kadr	1 etat
Dział Finansowy i Kadry	5 etatów
kierownik Działu Realizacji Zadań Nadzoru (dalej: „DRZN”)	1 etat
Dział Realizacji Zadań Nadzoru	
– obsługa Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego (DRZN)	1 etat
– obsługa Krajowego Sądu Dyscyplinarnego (DRZN)	1 etat
– obsługa Komisji ds. standaryzacji usług świadczonych przez biegłych rewidentów oraz Komisji ds. etyki (DRZN)	1 etat
– prawnik (DRZN)	1 etat
– pracownik zajmujący się zadaniami związanymi z obowiązkowym doskonaleniem zawodowym (DRZN)	2 etaty
kierownik Działu Administracyjnego	1 etat
Dział Administracyjny	5 etatów
kierownik Działu Samorządowego	1 etat
Dział Samorządowy	4 etaty
dyrektor Centrum Edukacji	1 etat
Centrum Edukacji	2 etaty
Rzecznik Prasowy	1 etat
SUMA	29 etatów

Powyższa informacja nie uwzględnia danych osobowych dotyczących Komisji Egzaminacyjnej (analogicznie do informacji przekazanych w poprzednim roku).

Liczba zatrudnionych wg stanu na 31 grudnia 2023 r. wynosiła 33 osoby – 4 osoby KE = 29 osób.

Liczbę powyższe nie uwzględniają zatrudniania pracowników w RO PIBR.

13. ZESTAWIENIA

- Stan spraw na 31 grudnia 2023 r. (za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.) prowadzonych postępowań administracyjnych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów dotyczących firm audytorskich niebadających JZP.

Stan spraw na 31 grudnia 2023 r. (za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.) prowadzonych postępowań administracyjnych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów dotyczących firm audytorskich niebadających JZP					
1	2	3	4	5	6
Rodzaj postępowania administracyjnego	Liczba wszystkich wszczętych spraw wg rodzaju postępowania administracyjnego (kol. 3+4+5+6)	Liczba spraw pozostających do rozpatrzenia w I instancji (wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.)	Sprawy zakończone w 2023 r. wydaniem decyzji ostatecznej w I instancji	Sprawy zakończone wydaniem decyzji w I instancji, od których przysługuje środek odwoławczy (ale odwołanie nie zostało jeszcze wniesione)	Sprawy zakończone wydaniem decyzji I instancji, od której wniesiony został środek odwoławczy (wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.)
Postępowania administracyjne pokontrolne w 2023 r. wg poprzednio obowiązującej ustawy*					
Postępowania administracyjne pokontrolne w 2023 r. wg obecnie obowiązującej ustawy**					
Postępowania administracyjne pozostałe w 2023 r. wg poprzednio obowiązującej ustawy*					
Postępowania administracyjne pozostałe w 2023 r. wg obecnie obowiązującej ustawy**					
Postępowania administracyjne pokontrolne z poprzednich lat (przed 2023 r.)***					
Postępowania administracyjne pozostałe z poprzednich lat (przed 2023 r.)***	3	1	0	0	2
Inne (wymienić jakie; ewentualnie można dodać nowy wiersz):					
Razem	3	1	0	0	2

* ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1000 z późn. zm.)

** ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1421 z późn. zm. w brzmieniu na dzień 31 grudnia 2019 r.)

*** W przypadku pozycji dotyczących postępowań z poprzednich lat należy uwzględnić sprawy, które zostały wszczęte przed 2023 r. i zostały zakończone w 2023 r. lub zostały wszczęte przed 2023 r. i nie zostały zakończone wg stanu na koniec grudnia 2023 r.

- Stan spraw na 31 grudnia 2023 r. (za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.) prowadzonych postępowań o skreślenie podmiotu z listy firm audytorskich i rejestru biegłych rewidentów

Stan spraw na 31 grudnia 2023 r. (za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.) prowadzonych postępowań o skreślenie podmiotu z listy firm audytorskich i rejestru biegłych rewidentów					
liczba wszczętych postępowań i wydanych decyzji administracyjnych					
sankcja administracyjna		na wnioszek Strony		zmiana kwalifikacji	
postępowanie zakończone	postępowanie wszczęte i niezakończone	postępowanie zakończone	postępowanie wszczęte i niezakończone	postępowanie zakończone	postępowanie wszczęte i niezakończone
2	0	0	0	2	0
postępowanie zakończone	postępowanie wszczęte i niezakończone	postępowanie zakończone	postępowanie wszczęte i niezakończone	postępowanie zakończone	postępowanie wszczęte i niezakończone
0	0	188	7	0	0

- Wykaz jednostek uprawnionych do przeprowadzania obowiązkowego doskonalenia zawodowego w 2023 r.

Wykaz jednostek uprawnionych do przeprowadzenia szkolenia w ramach obowiązkowego doskonalenia zawodowego w 2023 r.
ABES Audit Sp. z o.o. ul. J. Bema 60, lok. 304, 01-225 Warszawa
AUDITPLUS SOLUTIONS Sp. z o.o. ul. Myśliwska 57 lok. 5E, 30-716 Kraków
BDO Solutions Sp. z o.o. ul. Postępu 12, 02-676 Warszawa
BDO Sp. z o.o. sp.k. ul. Postępu 12, 02-676 Warszawa
Ecovis Poland Audit, Tax & Accounting Sp. z o.o. ul. Garażowa 5a, 02-651 Warszawa
Ernst & Young Sp. z o.o. Academy of Business sp.k. ul. Armii Ludowej 26, 00-609 Warszawa
Grant Thornton Frąckowiak Prosta spółka akcyjna ul. Abpa Antoniego Baraniaka 88E, 61-131 Poznań
Grupa Gumułka – Audyt Sp. z o.o. Sp. k. ul. Jana Matejki 4, 40-077 Katowice
KPMG Audyt Sp. z o.o. Sp. k. ul. Inflancka 4A, 00-189 Warszawa
Misters Audytor Adviser Sp. z o.o. ul. Wiśniowa 40, lok. 5, 02-520 Warszawa
PERFECTUM-AUDIT Doradcy Finansowo-Księgowi Sp. z o.o. al. Komisji Edukacji Narodowej 98, 02-777 Warszawa
PKF Consult Sp. z o.o. Sp. k. ul. Orzycka 6, lok. 1B, 02-695 Warszawa

Wykaz jednostek uprawnionych do przeprowadzenia szkolenia
w ramach obowiązkowego doskonalenia zawodowego w 2023 r.

PRO AUDIT Kancelaria Biegłych Rewidentów Sp. z o.o.
ul. E. Wasilewskiego 20, 30-305 Kraków

PricewaterhouseCoopers Polska Sp. z o. o. Audyt Sp.k.
ul. Polna 11, 00-633 Warszawa (nr 144)

PricewaterhouseCoopers Polska Sp. z o.o. Sp. k.
ul. Polna 11, 00-633 Warszawa (nr 4208)

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce
ul. Górnośląska 5, 00-443 Warszawa

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Białymstoku
ul. Warszawska 34, 15-077 Białystok

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Bielsku-Białej
ul. Wrzosowa 33, 43-300 Bielsko-Biała

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Bydgoszczy
ul. Toruńska 24, 85-023 Bydgoszcz

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Częstochowie
al. Niepodległości 20/22, 42-207 Częstochowa

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Gdańsku
ul. Jaśkowa Dolina 93, 80-286 Gdańsk

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Gorzowie Wlkp.
ul. Gen. Wł. Sikorskiego 81, 66-400 Gorzów Wlkp.

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Katowicach
ul. Sokolska 3, 40-084 Katowice

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Kielcach
ul. Zagnańska 84A, 25-528 Kielce

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Koszalinie
ul. Zwycięstwa 148, 75-613 Koszalin

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Krakowie
ul. Kazimierza Wielkiego 19, 30-074 Kraków

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Legnicy
ul. N.M.Panny 22, 59-220 Legnica

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Lublinie
al. Piłsudskiego 1a, 20-011 Lublin

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Łodzi
ul. Piotrkowska 270, IX piętro, 90-361 Łódź

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Olsztynie
ul. Kajki 10/12, 10-547 Olsztyn

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Opolu
ul. Kołtątaja 11, 45-064 Opole

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Poznaniu
ul. Ziębicka 18, 60-164 Poznań

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Radomiu
ul. Kwiatkowskiego 70, 26-604 Radom

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Rzeszowie
ul. Targowa 3, 35-064 Rzeszów

**Wykaz jednostek uprawnionych do przeprowadzenia szkolenia
w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego w 2023 r.**

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Suwałkach
ul. Utrata 2B, 16-400 Suwałki

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Szczecinie
al. Papieża Jana Pawła II 11, 70-001 Szczecin

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Toruniu
ul. Podmurna 10/12, 87-100 Toruń

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Warszawie
ul. Płocka 17/25, 01-231 Warszawa

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział we Włocławku
ul. Miedziana 2/4, 87-800 Włocławek

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział we Wrocławiu
ul. Gen. Józefa Bema 7-9/1A, 50-265 Wrocław

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Zielonej Górze
ul. Kopernika 5, 65-063 Zielona Góra

**Wykaz Regionalnych Oddziałów PIBR uprawnionych do przeprowadzenia szkolenia
w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego w 2023 r.**

Regionalny Oddział PIBR w Białymstoku
ul. Warszawska 34, 15-077 Białystok

Regionalny Oddział PIBR w Bielsku-Białej
ul. 1 Dywizji Pancерnej 45, 43-300 Bielsko-Biała

Regionalny Oddział PIBR w Bydgoszczy
ul. Św. Trójcy 11/13, 85-224 Bydgoszcz

Regionalny Oddział PIBR w Częstochowie
ul. Dekabrystów 41 lok. 407, 42-200 Częstochowa

Regionalny Oddział PIBR w Gdańsku
ul. Grunwaldzka 212, 80-266 Gdańsk

Regionalny Oddział PIBR w Gorzowie Wlkp.
ul. Sikorskiego 81, 66-400 Gorzów Wlkp.

Regionalny Oddział PIBR w Katowicach
ul. Sokolska 3, parter, 40-084 Katowice

Regionalny Oddział PIBR w Kielcach
Al. IX Wieków Kielc 6/1, 25-516 Kielce

Regionalny Oddział PIBR w Koszalinie
ul. Zwycięstwa 148, 75-613 Koszalin

Regionalny Oddział PIBR w Krakowie
ul. F. Nullo 8, 31-543 Kraków

Regionalny Oddział PIBR w Legnicy
ul. J. Libana 5, 59-220 Legnica, skr. poczt. nr 305

Regionalny Oddział PIBR w Lublinie
ul. Jana Sawy 6/201, 20-632 Lublin

Regionalny Oddział PIBR w Łodzi
ul. Nowa 6/12, 90-031 Łódź

**Wykaz Regionalnych Oddziałów PIBR uprawnionych do przeprowadzenia szkolenia
w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego w 2023 r.**

Regionalny Oddział PIBR w Olsztynie
ul. Kajki 7/18, 10-547 Olsztyn

Regionalny Oddział PIBR w Opolu
ul. Reymonta 49/5, 45-072 Opole

Regionalny Oddział PIBR w Poznaniu
ul. Morawskiego 1, 60-239 Poznań

Regionalny Oddział PIBR w Radomiu
ul. Kwiatkowskiego 70, 26-604 Radom

Regionalny Oddział PIBR w Rzeszowie
ul. Targowa 3, 35-064 Rzeszów

Regionalny Oddział PIBR w Suwałkach
ul. Noniewicza 85C, 16-400 Suwałki

Regionalny Oddział PIBR w Szczecinie
al. Papieża Jana Pawła II 45/3, 70-415 Szczecin

Regionalny Oddział PIBR w Tarnowie
ul. Piłsudskiego 5, 33-100 Tarnów

Regionalny Oddział PIBR w Toruniu
ul. Wysoka 16, pok. 9, 87-100 Toruń

Regionalny Oddział PIBR w Warszawie
ul. Wolność 7, lokal C, 01-018 Warszawa

Regionalny Oddział PIBR we Wrocławiu
ul. Świętokrzyska 36, 50-327 Wrocław

Regionalny Oddział PIBR w Zielonej Górze
ul. Batorego 16, lok. 17, 65-084 Zielona Góra

Centrum Edukacji Polskiej Izby Biegłych Rewidentów
al. Jana Pawła II 80, 00-175 Warszawa

Prezes
Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

Kamil Jesionowski

PIBR
Polska Izba Biegłych
Rewidentów